БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 76 (17.069). • 2 апрель 1978 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

ҚАҲРАМОНЛИК ҲУЖЖАТИ, ТАЖРИБА ХАЗИНАСИ

Шахсий составни тарбиялаш ва ўқитиш вазифаларини ҳал қилишда «Кичик ер» китобида ўртоқ Л. И. Брежневнинг партиявий-сиёсий иш масалалари юзасидан баён этган йўл-йўриқлари ва тавсиялари коммунистлар ва сиёсий ходимлар қўлида қудратли қуролдир. Москва ҳарбий округи сиёсий бошқармаси ва СССР ёзувчилар союзи Москвада 31 март куни «Кичик ер» китоби юзасидан ўтказган илмий-амалий конференцияси иштирокчилари ўз сўзларида шу фикрни таъкидлаб ўтдилар. Конференцияда 18-армия ветеранлари — уруш йилларида Новороссийск остонасидаги тилларда достон бўлган Кичик ерда жанг қилган ветеранлар иштирок қилдилар.

Конференцияда сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида Леонид Ильич Брежневнинг Улуғ Ватан уруши йилларида босиб ўтган шонли жанговар йўли, унинг қаҳрамонлиги, мардлиги, партия ишига, совет халқига чексиз садоқат билан хизмат қилишининг намунаси эканлиги таъкидлаб ўтилди. «Кичик ер» эсдалиги — Улуғ Ватан уруши йилларида партиявий-сиёсий иш тажрибаси ижодий умумлашмасига қўшилган жуда катта ҳиссадир. Л. И. Брежнев ўзининг китобида совет жангчиларининг мардлиги ва қаҳрамонлиги актив ва собитқадамлик билан олиб борилган партиявий-сиёсий иш натижаси эканлигини ёрқин кўрсатиб берди.

Москва ҳарбий округи қўшинлари қўмондони армия генерали В. Л. Говоров, округ сиёсий бошқармасининг бошлиғи генерал-полковник К. С. Грушевой, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари А. Б. Чаковский ва бошқалар конференцияда сўзга чиқдилар.

Леонид Ильич Брежневга йўлланган мактубда «Кичик ер» китоби учун чуқур миннатдорчилик изҳор этилиб, унга юксак баҳо берилган.

КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро конференция ишида қатнашди. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Бадиий ҳаваскорлик ижодиётини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда таъкидланадики, Совет ҳокимияти йиллари мобайнида мамлакатда амалга оширилган социал-иқтисодий ўзгаришлар, моддий фаровонликнинг ўсганлиги, халқнинг билим ва маданий даражаси ошганлиги, бўш вақтнинг мавжудлиги шахсни ҳар томонлама камол топтириш, халқ талантларининг равнақ топиши учун қулай шарт-шароитларни яратиб бермоқда. Ҳозирги вақтда 25 миллиондан кўпроқ киши бадиий ҳаваскорлик билан шуғулланмоқда. Ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, студент, ўқувчи ёшлар ва армия ёшларининг бадиий ижодкорликда оммавий иштирок этаётганлиги социалистик турмуш тарзининг характерли белгиси, совет халқи маънавий бойлигининг ёрқин ифодасидир.

Партия, совет, касаба союз органлари, комсомол ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари меҳнаткашларнинг бадиий ижодиётини ривожлантириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қиладиган бўлиб қолдилар. Ҳаваскорлик коллективларининг маҳорати ошди, улар аҳолига маданий хизмат кўрсатишда актив қатнашмоқдалар, Ватанимиз эришган ютуқларни чет элларда пропаганда қилмоқдалар.

Меҳнаткашлар ҳаваскорлик ижодиётининг биринчи Бутуниттифоқ фестивали (1975-1977 йиллар) муҳим воқеа бўлди. Бу фестиваль ҳаваскорликнинг ғоявий-бадиий савиясини оширишга, СССР халқлари алоқасини чуқурлаштиришга ва улар маданиятини ўзаро бойитишга, профессионал ва ҳаваскорлик санъати ҳамдўстлигини мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Шу билан бирга КПСС Марказий Комитети қайд қилиб ўтдики, СССР Маданият министрлиги, ВЦСПС, баъзи партия, совет органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари меҳнаткашларнинг кенг оммасини бадиий ҳаваскорликка жалб этиш учун мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланмаяптилар, ҳаваскорлик коллективларининг раҳбарларини танлаш ва тарбиялаш иши билан суст шуғулланяптилар. Нашр этилаётган репертуар ва методик адабиёт сифати ҳали ҳам пастдир.

КПСС Марказий Комитети мамлакатда халқ бадиий ижодиётини янада ривожлантиришга, унинг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларнинг бўш вақтини ташкил этишдаги ролини оширишга муҳим аҳамият бериб, СССР Маданият министрлиги, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармаси, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, СССР Маориф министрлиги, СССР Министрлар Совети Ҳунар-техника таълими давлат комитети, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари зиммасига барча клуб муассасаларида, корхоналарда, колхозлар ва совхозларда, ўқув юртларида бадиий ижодкорлик билан шуғулланиш учун зарур шароитларни яратиш, ишчилар, колхозчилар, хизматчилар, студентлар, ўқувчилар ва жангчиларни ҳаваскорлик коллективларига кенг жалб қилиш, халқ театрлари ва ҳаваскорлик музика, хореография, хор коллективларини, тасвирий, кино ва фото санъати студияларини янада ривожлантириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифасини юклади. Олий ўқув юртларида, техникумларда, ҳунар-техника билим юртларида, мактабларда ва мактабдан ташқари муассасаларда бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг шохобчалари бутун чоралар билан кенгайтирилсин. Энг яхши профессионал ва ҳаваскорлик коллективларининг йўлдошлари бўлган болалар ва ўсмирлар бадиий ҳаваскорлик коллективлари ташкил қилинсин.

Қўшиқ ва рақс, духовой музика оммавий байрамларини, ижодий конкурсларини, агитбригадалар кўрикларини мунтазам равишда ўтказиб туриш, шу мақсадда клуб муассасалари, қизил бурчаклар, стадионлар, парклар, корхоналар ва муассасалардаги, ўқув юртларидаги, ётоқхоналардаги ва уй бошқармаларидаги заллардан актив равишда фойдаланиш тавсия этилди. СССР Маданият министрлиги, ижодий союзлар ва жамиятлар профессионал коллективларнинг бадиий ҳаваскорликка оталиқ қилишини ҳар томонлама ривожлантирсинлар.

Бадиий ҳаваскорлик ижодиётининг иккинчи Бутуниттифоқ фестивалини 1980-1982 йилларда ўтказиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область партия комитетларига бадиий ҳаваскорлик ижодиётини халқ оммасининг маданиятини, уларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини юксалтиришнинг, бўш вақтни ташкил этишни такомиллаштиришнинг муҳим воситаси, деб ҳисоблаб, уни ривожлантиришга партиявий раҳбарликни кучайтиришни таклиф этди. Клублар, маданият саройлари ва уйлари, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг иш мазмунини яхшилашга, уларнинг меҳнат коллективлари фаолияти билан алоқасини мустаҳкамлашга, меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, меҳнатсеварлик ва ахлоқий жиҳатдан тарбиялашда, кишилар онгидаги ўтмиш сарқитларини бартараф этишда ҳаваскорлик санъатидан кенг фойдаланишга алоҳида эътибор берилсин.

СССР Маданият министрлиги, ВЦСПС юксак ғоявий репертуарни яратишда бадиий ҳаваскорлик коллективларига ҳар томонлама ёрдам беришлари лозим. Коммунистик партия, социалистик Ватан, совет халқининг қаҳрамонона кураши ва бунёдкорлик меҳнати тўғрисидаги энг яхши асарларни шу репертуарга киритишга актив кўмаклашилсин. Ватан ва чет эл классиклари асарларидан, совет адабиёти ва санъати усталарининг асарларидан, фольклордан ва замонавий халқ ижодидан кенг фойдаланилсин.

СССР Маданият министрлиги, СССР Министрлар Совети Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетига ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, ижодий союзлар ва жамиятлар билан биргаликда ҳаваскорлик учун асарлар яратиш юзасидан конкурсларни мунтазам равишда ўтказиб туриш, репертуар ва методик адабиётнинг нашр этилишини координациялашни такомиллаштириш, иттифоқдош республикалар ўртасида энг яхши асарларни айирбошлашни кучайтириш чораларини кўриш тавсия этилди. СССР Маданият министрлигида, иттифоқдош республикаларнинг маданият министрликларида ҳаваскорлик коллективлари учун асарлар яратиш ва танлаш юзасидан репертуар-редакцион коллегияларни тузиш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

СССР Маданият министрлигига ва унинг жойлардаги органлари зиммасига мамлакат маданий-оқартув ишига ва бадиий ҳаваскорлик ижодиётига илмий-методик раҳбарлик қилиш юкланди.

СССР Маданият министрлиги, ВЦСПС, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари тегишли шарт-шароитлар бўлган тақдирда совхоз ва колхозларнинг территориясида марказий қўрғонда жойлашган асосий маданият уйи (клуби) бошчилигида қишлоқ клуб муассасаларини бирлаштиришни амалга оширишлари, шу тариқа хўжаликлар доирасида штатлари ва моддий ресурслари умумий бўлган бирлашган клуб системаларини вужудга келтиришлари лозим. Шу билан бирга, асосий маданият уйи (клуб)нинг қайси идорага бўйсунишига қараб қишлоқ клубларини маданият органлари ёки касаба союзлари ихтиёрига топшириш мақсадга мувофиқ деб топилди.

СССР Маданият министрлигига, ВЦСПСга, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига маданий-оқартув иши соҳасида олиб борилаётган илмий тадқиқотларни тубдан яхшилаш юзасидан амалий чоралар кўриш таклиф этилди. Ана шу тадқиқотларни мувофиқлаштириб туриш вазифаси СССР Маданият министрлиги зиммасига юкланди.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, СССР Маориф министрлиги, СССР Маданият министрлиги, ВЦСПС маданий-оқартув муассасалари ходимларини тайёрлашни янада такомиллаштиришни, маданият институтларининг студентларини ва маданий-оқартув билим юртларининг ўқувчиларини ўқитиш сифатини оширишни, уларнинг марксизм-ленинизмни, КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, ғоявий-сиёсий ишнинг замонавий форма ва методларини, маданият саройлари, уйлари ва клублар ишининг энг яхши тажрибасини чуқур ўрганишларини таъминлашлари керак.

Олий ўқув юртларининг жамоатчилик касбларни ўргатувчи факультетлари ишини яхшилаш зарур деб топилди. Шунга эришиш керакки, ана шу факультетларни битириб чиқувчилар марксча-ленинча этика ва эстетика асосларини ҳар томонлама эгалласинлар, аҳоли ўртасида бадиий ижодкорликнинг, сиёсий, маданий-оммавий ва физкультура-спорт ишининг моҳир ташкилотчилари бўла олсинлар. Адабиёт, маданият ва спорт арбобларини жамоатчилик касбларни ўрганиш факультетларининг ишига активроқ жалб этилсин.

КПСС Марказий Комитети СССР Госпланини, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари зиммасига музика асбобларини, ҳаваскор рассомлар учун материалларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг хилини кенгайтириш ва сифатини яхшилашни, шунингдек аҳолига маиший хизмат кўрсатиш мақсадида махсус ажратилган корхоналар орқали ана шу корхоналарнинг материалларидан нақд пул тўламай қилинадиган расчёт асосида бадиий ҳаваскорлик учун костюмлар ва пойафзал тикишни ташкил этишни кўзда тутиш вазифасини юклади.

СССР Давлат банкига, СССР Молия министрлигига, СССР Савдо министрлигига, Центросоюзга СССР Маданият министрлиги ва ВЦСПС билан биргаликда майда кўтара савдо лимитига киритмаган ҳолда нақд пул тўламай қилинадиган расчёт асосида маданият саройлари ва уйларига, клубларга, олий ва ўрта махсус ўқув юртларига, мактабларга, мактабдан ташқари муассасаларга ва касаба союз комитетларига сотиш руҳсат этилган маданий-маиший молларнинг рўйхатини кенгайтириш таклиф этилди.

Министрликлар, идоралар, совет ва касаба союз органлари бадиий ҳаваскорликнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, клуб муассасалари ва қизил бурчакларни қуриш ҳамда ремонт қилиш учун ажратиладиган маблағлардан тўла ва самарали фойдаланиш, клуб муассасалари ва қизил бурчакларнинг намунали сақланишини таъминлаш чораларини амалга оширишлари зарур.

СССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ва СССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети, газета ва журналларнинг редакциялари бадиий ҳаваскорлик эришган ютуқларни кенг оммалаштиришлари, маданий-оқартув муассасаларининг халқ ижодкорлигини ривожлантириш соҳасида олиб бораётган ишларини ёритишлари, унинг ижтимоий аҳамиятини чуқур очиб беришлари, таниқли санъат арбобларининг, танқидчиларнинг ҳаваскор коллективларнинг спектаклларига ва концерт программаларига ёзган обзорларини, рецензияларини эълон қилишлари лозим.

Суратда: ўртоқ Л. И. Брежневнинг Красноярск металлургия заводида бўлган пайти. В. Мусаэльян телефотоси.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ КРАСНОЯРСКДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 1 апрель куни Красноярскка келди. Вокзалда ўртоқ Л. И Брежневни КПСС Красноярск ўлка комитетининг биринчи секретари П. С. Федирко, ўлка партия комитети бюросининг аъзолари, корхоналарнинг илғор кишилари кутиб олдилар. Улар ўртоқ Л. И. Брежневни ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Д. Ф. Устиновни самимий табрикладилар.

Л. И. Брежнев билан Д. Ф. Устинов ўртоқлар В. И. Ленин номидаги Красноярск машинасозлик заводини бориб кўрдилар ва ишлаб чиқариш технологияси билан, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот, шу жумладан халқ истеъмоли моллари билан танишдилар, ишчилар ва инженер-техник ходимлар билан суҳбатлашдилар.

Леонид Ильич ёш пайвандчи ишчи Юрий Фирсов билан суҳбатлашиб, ундан қандай ишлаётганлигини, ишчиларнинг турмуш шароитлари қандай эканлигини суриштирди.

Ю. Фирсов бундай деди:

— Механизация ва автоматлаштириш меҳнатимизни енгиллаштирди, уни анча унумли қилди. Шу боисдан иш ҳақи ҳам кўпайиб бормоқда. Кўпгина ишчилар янги уйларга кўчиб кирдилар. Завод ҳар йили тўрт юзта квартира қуриб бермоқда. Завод уй-жойларни кўпроқ қуришини истар эдик, албатта. Яқинда бизда янги пионер лагери, санаторий, болалар боғчаси очилди.

— Кайфиятингиз яхши, ишчан эканлигингизни кўриб турибман, — дейди Л. И. Брежнев завод ишчиларига. — Одамлар мамнун бўлишса, эзгу истиқболни кўриб турадилар, уларнинг иши ҳам муваффақиятли боради.

Корхонага келганлиги учун, самимий суҳбатлашганлиги учун ўртоқ Л. И. Брежневни машинасозлар чин қалбдан табрикладилар.

Леонид Ильич Брежнев корхонанинг фахрий меҳмонлари китобига қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирди: «Азиз ўртоқлар! Мен заводингизни зўр мамнуният билан кўздан кечирдим. Бутун коллективга меҳнатда катта муваффақиятлар ва ҳар бирингизга шахсий бахт-саодат тилайман».

Ўртоқ Л. И. Брежнев Красноярск металлургия заводида ҳам бўлди. Бу завод алюминий қуймаси ва прокат ишлаб чиқармоқда, машинасозлик заводида бўлгани сингари бу ерда ҳам корхона ишчилари ва раҳбарлари билан амалий гаплашиб олинди.

Ёш ишчилар профиллар корпусида ўртоқ Брежневдан:

— Леонид Ильич, Сизга заводимиз ёқдими? — деб сўрадилар.

— Ҳа, — деди у, — бу янги корхона, у замонавий техника билан таъминланган. Лекин мавжуд қувватларни тезроқ ўзлаштириш чораларини кўриш лозим. Бу ерда сиз, ишчилар синфи, партия ва комсомол ташкилотлари кўп иш қилишингиз мумкин. Бу менинг сизларга берган наказим деб ҳисоблашингиз мумкин.

Ўртоқ Л. И. Брежнев сиёсий маориф уйига борди. Бу ерда у КПСС ўлка комитетининг бюро аъзолари билан суҳбатлашди. Леонид Ильич Брежнев улар ҳузурида гапириб бундай деди:

КПСС XXV съездининг қарорларида шу беш йилликда мамлакатимиз шарқий районларининг иқтисодий потенциалини янада кучайтириш ва шу районларнинг умумиттифоқ саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришдаги ролини ошириш кўзда тутилган. Шундай қилиб, партия Марказий Комитети ишлаб чиқарувчи кучларни жойлаштиришни такомиллаштириш, меҳнат, энергетика, ёқилғи ва хом ашё ресурсларидан оқилона фойдаланиш йўлини амалга оширмоқда.

Бу вазифани ҳал этишда сизнинг Красноярск ўлкангиз муҳим аҳамиятта эгадир. Маълумки, бу ерда Саян территориал-ишлаб чиқариш комплекси қурилмоқда. Саян — Шушенск ГЭСини ишга тушириш ҳисобига энергия билан таъминланиш бу комплексни энергетика билан таъминлаш учун яхши асос яратиб беради. Арзон электр энергиясини Минусинскда электротехника заводлари комплексини қуриб, беш йилликнинг охиригача ишга тушириш. Саян алюминий заводи электролизининг дастлабки корпусларини ишга туширишни таъминлаш имкониятини туғдиради.

Районингиздаги бой руда ва хом ашё конлари ишлаб берувчи корхоналарга жуда яқин бўлиб қолди. Бу эса ҳозирнинг ўзидаёқ иқтисодий жиҳатдан анча катта самара бермоқда.

Ўлканинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш қурилиш индустриясини ва транспортни тез суръатлар билан юксалтиришни талаб этади, албатта.

Красноярск ўлкаси тармоқларини комплекс тарзда ривожлантириш бутун мамлакатнинг экономикаси учун катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Вазифанинг мураккаблиги тушунарлидир. Модомики, мен бу ерга келган эканман, ютуқлар ва камчиликлар тўғрисида рўйи-рост гапириш керак. Мен бугунги учрашувимиздаги кайфиятни бузишни истамайман, лекин шундай бўлса ҳам Красноярск ўлкасида планда кўзда тутилган бир қанча объектлар жуда суст суръатлар билан қурилаётганлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Бу объектларни белгиланган муддатларда ишга тушириш таъминланмаётир. Бу гап Ачинск нефтни қайта ишлаш заводига, Сорск молибден комбинатига, Абакан вагонсозлик заводига, Красноярскдаги автомобиль прицеплари заводига, комбайн заводига тааллуқлидир. Хуллас, план қаерда бажарилмаётганлиги сизларга аёндир. Ўртоқлар, бунга тоқат қилиш мумкин эмас. Бунинг учун Иттифоқ министрликлари ҳам, ўлка раҳбарлари ҳам жавобгар бўладилар.

Мен Шарқий Сибирнинг табиий ресурсларини жадал суръатлар билан ўзлаштириш ва унинг экономикасини комплекс ривожлантириш партия, совет ва хўжалик органларидан ички резервларни доим қидириб топиш ва ишга солишни талаб этаётганлигини уқтириб ўтмоқчиман. Бу ишда социалистик мусобақа муҳим ўрин олади. Социалистик мусобақа ўлканинг географик доираларидан ошиб ўтиб, Красноярскдан неча минг километр нарида жойлашган корхоналарни ҳам қамраб олди.

Ленинград корхоналари ва ташкилотларининг Саян — Шушенск ГЭСи қурувчилари билан ҳамкорлик қилаётганлигини менга сўзлаб беришди. Марказий Комитет бундай ҳамдўстликнинг мақсадларини маъқуллади. Бунинг боиси шуки, ана шу ҳамдўстлик гидроэлектростанциялар қуриш муддатларини қисқартиришга олиб боради. Ленинграднинг ҳам, Красноярскнинг ҳам олган мажбуриятларида ана шу гидроэлектростанция қурилишидаги ишларнинг юксак сифати ҳақида гапирилган. Турдош корхоналарнинг энг муҳим халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишга шундай ёндашуви ғоят кўп самара бераётганлигини практика яққол кўрсатди. ГЭС қурувчилари ленинградликлар билан ҳамкорликда объект қурилиши суръатлари ва сифатини кескин суратда оширдилар. Ўртоқлар, шундай ҳамдўстлик тажрибасини бошқа ишлаб чиқариш коллективларига ҳам кенг ёйингиз, деб сизларга маслаҳат беришни истар эдим.

Капитал қурилишни такомиллаштиришга катта эътибор бериш лозим. Бу соҳада фойдаланилмаётган резервларингиз ҳали кўп. Шу муносабат билан Марказий Комитет декабрь Пленумининг қарорларини сизларга яна бир марта эслатиб ўтмоқчиман. Бу қарорларда куч ва маблағларни беш йилликнинг ишга тушириладиган энг муҳим объектларига тўплаш, ишни механизациялаш ва автоматлаштириш даражасини ошириш, қурилишларни хом ашё ва материаллар билан таъминлашни яхшилаш, кишилар ўртасида олиб бориладиган ғоявий-сиёсий иш савиясини доим юксак даражага кўтариш кўзда тутилади.

Красноярск ўлкасининг меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи йилида олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарадилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз. Бунинг учун сизда барча имкониятлар мавжуддир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев сўзининг охирида бундай деди:

Мен сизларга қилган сафаримдан жуда мамнунман, корхоналарни кўздан кечирганлигимдан, кишиларнинг кайфиятидан, ишчилар билан учрашувимдан мамнунман.

Сизларга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоларидан салом ва ўз ишингизда муваффақият истаб изҳор қилинган яхши тилакларни топшираман. Сизнинг ўлкангиз Сибирнинг иқтисодий жиҳатдан энг ривожланган, истиқболли районларидан биридир. Сизнинг ўлкангиз ўз зиммасига юкланган вазифаларни шараф билан бажаришига ҳаммамиз аминмиз.

Шундан кейин КПСС Красноярск ўлка комитетининг биринчи секретари П. С Федирко сўзга чиқиб, бундай деди:

Қадрли Леонид Ильич! Сиз иш билан ғоят банд бўлганлигингизга қарамай, бизнинг ўлкамизга келиш имкониятини топганлигингиз учун ўлканинг барча меҳнаткашлари номидан, ўлка партия ташкилоти ва унинг барча коммунистлари номидан самимий миннатдорчилик сўзларини айтишга ижозат бергайсиз. Сиз бажараётган кўп қиррали ишларнинг ҳаммаси учун ва бизнинг ўлкамизга бераётган амалий ёрдамингиз учун Сиздан миннатдормиз.

Сиз 1971 йилда ўлкамизнинг ишлаб чиқарувчи кучларини комплекс ривожлантириш юзасидан қабул қилинган ўн йиллик программанинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлдингиз. Биз шу программа туфайли тўққизта йирик саноат узелларини, иккита территориал-саноат комплекси — Саян комплексини қуришга киришдик ва иккинчи комплексни — Канск-Ачинск ёқилғи-энергетика комплексини барпо эта бошладик.

Ана шу жуда катта ишни амалга ошириш натижасида тўққизинчи беш йилликда ўлкада саноат ишлаб чиқариши ҳажмини бир ярим баравар оширишга муваффақ бўлдик.

Сўнгра ўртоқ П. С. Федирко шу беш йилликда ўлкадаги партия ва хўжалик ташкилотлари олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди. Бу программани амалга ошириш учун, деб таъкидлади у, биз ўнинчи беш йилликда меҳнат унумдорлигини саноатда камида 40 процент ва қишлоқ хўжалигида 23 процент, қурилишда эса 36 процент оширишимиз лозим.

Капитал қурилиш соҳасида кўп иш қилиш керак. Леонид Ильич, сиз бизни тўғри танқид қилдингиз: бу соҳада ҳамма иш қилинган, деб бўлмайди, биз ишлаб чиқариш қувватларини кечикиб ишга туширмоқдамиз. Энг илғор коллективларнинг ташаббуси билан ишлаб чиқариш қувватларини муддатидан илгари ишга тушириш ва ўзлаштириш ҳисобига Ватанга кўпроқ маҳсулот бериш йўлидаги ҳаракат кенг авж олиб кетди. Биз ана шу ҳаракат натижасида қўшимча равишда 1 миллиард сўмлик маҳсулот олмоқчимиз. Ўлка меҳнаткашлари юксак мажбуриятларни бажариш учун ҳамма имкониятларга эгадир.

Леонид Ильич, мамлакатни ривожлантириш манфаатларини кўзлаб бажараётган катта ишларингиз учун, совет кишиларининг турмуш даражасини ошириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилаётганлигингиз учун Сизга яна бир марта ташаккур изҳор қиламиз. Биз ўлкамизда ҳам ана шу ғамхўрликни ҳамиша сезиб турибмиз.

Леонид Ильич, КПСС XXV съездининг қарорларини муваффақиятли амалга ошириш, партиямиз Марказий Комитети декабрь Пленумининг йўл-йўриқларини бажариш учун ҳамма чораларни кўрамиз, деб Сизни ишонтиришга ижозат бергайсиз.

(ТАСС).

КРЕМЛДА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 31 мартда Руминия Социалистик Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Г. Бадрусни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди. Суҳбат дўстона вазиятда ўтди. Элчи Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси, РСР ҳукуматининг Бош министри М. Мэнескунинг мактубини А. Н. Косигинга топширди.

А. Н. Косигин шу куни Кремлда Марокаш қироллигининг СССРдаги элчиси М, Жориони қабул қилди.

Элчи Марокаш қироли Ҳасан II нинг мактубини А. Н. Косигинга топширди. Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

КРЕМЛДА ҚАБУЛ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Австрия иқтисодий делегациясига бош бўлиб Москвага келган Австрия экономика федерал палатасининг президенти Р. Заллингерни 31 март куни Кремлда қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Совет Иттифоқи билан Австрия ўртасида савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантириш ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалалари кўриб чиқилди. Жумладан, ҳар икки мамлакат бир қанча тармоқларини ривожлантиришнинг кенг имкониятларига эга эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Суҳбатда Австрия экономика федерал палатаси президентининг ўринбосари Г. Зайдль, Австрия саноатчилари бирлашмасининг президенти Г. Иглер ва Австриянинг СССРдаги элчиси Х. Станденат; Совет томонидан ташқи савдо министрининг ўринбосари А. Н. Манжуло ва СССР савдо-саноат палатаси президиумининг раиси Б. А. Борисов ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

«КОСМОС-1000» УЧИРИЛДИ

1978 йил 31 март куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1000» учирилди.

Бу йўлдош Совет Иттифоқининг денгиз ва балиқ овлаш флотлари кемаларининг туриш жойини аниқлашни таъминлаш мақсадида жаҳон океанининг ҳар қандай нуқтасида вужудга келтириладиган космик навигация системасини такомиллаштириш учун мўлжаллангандир.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

БУХОРО, 1 апрель. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда халқ депутатлари Бухоро область Советининг сессияси бўлди. Сессияда мактабгача тарбия муассасаларида тарбиявий ишнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Сессия ташкилий масалани қараб чиқди. У. Асатов халқ депутатлари Бухоро область Совети ижроия комитетининг раиси қилиб сайланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика прокуратура органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Тошкент шаҳар прокурори Ғози Бухоровни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

ОРЗУ-ИСТАКЛАРИМИЗ ИФОДАСИ

Бахтимиз қомуси — Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳаси республикамиз меҳнат аҳлининг ғайратига ғайрат қўшади. Бунинг боиси шуки, Конституциянинг ҳар бир сатри шонли Ўзбекистон меҳнаткашларининг орзу-истакларини ифода этади, уларнинг коммунизм қуриш йўлидаги ишончларини янада мустаҳкамлайди.

Конституция лойиҳасининг 1-моддасида айтилганидек, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларнинг, барча миллатлар ва элатлар меҳнаткашларининг ирода ва манфаатларини ифодаловчи социалистик умумхалқ давлатидир. Бунда бутун ҳокимият халқники бўлиб, бу ҳокимият жамиятимиз негизини ташкил этган халқ депутатлари Советлари орқали бошқарилади.

Лойиҳанинг бошқа моддаларида ҳам янги олий типдаги ҳақиқий, чинакам халқчил социалистик демократиянинг ривожлантирилаётганлиги ўз ифодасини топган.

Социалистик демократиянинг моҳияти шундаки, меҳнаткашлар сиёсий ҳокимияттагина эмас, балки бутун ижтимоий бойликларга ҳам эгалик қилади. Совет кишилари ўз мамлакатларининг чинакам хўжайинидир. Мамлакатимизда сиёсий, иқтисодий, социал ва маданий қурилишга доир ҳамма муҳим масалаларнинг бевосита ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг ғоят кенг иштирокида муҳокама қилиниб, ҳал этилаётганлиги ҳам социалистик демократиянинг халққа хизмат қилаётганлиги ифодасидир. Зотан, шу кунларда Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилганлиги ижтимоий тузумимиз адолатпарварлигини, жамиятимизда коллектив ва шахсни ҳар томонлама камол топтириш учун кенг кўламда шароитлар яратиб берилганлигини кўрсатиб турибди.

Партия умухалқ давлатимизнинг демократик негизларини янада такомиллаштириш, жамиятнинг ҳамма ишларини бошқаришда меҳнаткашларнинг янада кенг иштирок этишини таъминлаш соҳасида тинимсиз иш олиб бормоқда. Бу ўринда халқнинг Советлардаги вакиллари депутатларнинг роли ва масъулияти ошиб бораётганлигини айтиш ўринлидир. Халқ депутат деган улуғ номни иззат-ҳурмат билан тилга олади.

«Депутат бўлиш — дейилади депутатлар статуси тўғрисидаги қонунда, — юксак шараф ва масъулиятдир. Халқ депутатлар зиммасига муҳим давлат ва жамоат вазифаларини юклайди. Депутатларнинг бурчи бутун куч ва билимларини коммунизм қурилиши ишига сарфлашдан, ишчилар синфи билан колхозчи-деҳқонлар иттифоқини, СССР халқларининг дўстлигини ва қардошлигини янада мустаҳкамлашга, меҳнаткашлар фаровонлигини ва маданиятини муттасил оширишга, социалистик Ватан қудратини кучайтиришга ҳар томонлама кўмаклашишдан иборат».

1977 йил 19 июнда бўлиб ўтган сайловда Ўзбекистон ССР маҳаллий Советларига халқимизнинг 93430 кишидан иборат энг яхши ўғил-қизлари депутатликка сайланди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 44953 кишини ёки 48 процентни, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар 41739 кишини ёки 44.7 процентни, партиясизлар 51691 киши ёки 55.3 процентни (шу жумладан 19042 киши ёки 20.4 проценти ВЛКСМ аъзолари) ташкил этади. Халқ депутатларидан 31840 киши ёки 34.1 проценти ишчилар, 32760 киши ёки 35.1 проценти колхозчилар, 32374 киши ёки 34.7 проценти 30 ёшгача бўлган кишилардир. Улар эндиликда ижтимоий бурчларини англаган ҳолда давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилиш масалаларини актив ҳал этмоқдалар, Советларнинг қарорларини амалга оширишни ташкил этмоқдалар, давлат органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ишини контрол қилишда қатнашмоқдалар.

Мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги даврда социалистик демократиянинг янада ривожлантирилиши катта аҳамият касб этади. Шу боисдан иқтисодий, сиёсий, социал ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида республикамиз гражданларининг тенг ҳуқуқлилиги таъмин этилиши Асосий Қонун лойиҳасида таъкидлаб кўрсатилганлиги жамиятимиз табиатидан келиб чиқади.

Асосий Қонун лойиҳасининг халқ депутатлари тўғрисидаги 101-моддаси қуйидагича бошланади: «Депутат ўз иши ва Советнинг иши тўғрисида сайловчилар олдида, шунингдек уни депутатликка номзод қилиб кўрсатган коллективлар ва жамоат ташкилотлари олдида ҳисоб бериб туриши шарт.

Сайловчиларнинг ишончини оқламаган депутат сайловчилар кўпчилигининг қарори билан қонунда белгиланган тартибда исталган вақтда чақириб олиниши мумкин».

Мен ана шу иккинчи абзацнинг қуйидаги сўзлар билан бошланишини таклиф этардим: **«Ўз хатти-ҳаракати билан халқ депутати деган улуғ номга доғ туширган, сайловчиларнинг ишончини оқлай олмаган депутат сайловчилар кўпчилигининг қарори билан қонунда белгиланган тартибда исталган вақтда чақириб олинади».**

Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни) лойиҳасида иқтисодий-сиёсий, социал ва маданий ҳаётнинг ҳамма жабҳаларида Советлар билан бирга касаба союзлари, комсомол ташкилотлари ва меҳнат коллективлари ролини янада ошириш, уларнинг ҳуқуқлари ва бурчлари ҳақида илиқ гаплар бор. Хулоса қилиб айтганда, Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни) лойиҳаси демократиямизнинг янги тараққиёт босқичига кўтарилганлигини намойиш қилмоқда.

С. АБДУРАЗЗОҚОВ,
Тошкент олий партия мактаби доценти, юридик фанлари кандидати.

БИЗНИНГ ТАКЛИФЛАРИМИЗ

Ватанимиз куч-қудратининг, халқимиз турмуш фаровонлигининг манбаи — совет кишиларининг меҳнати. Биз меҳнат қилиш ҳуқуқига эгамиз. Бу ҳуқуқимиз дунёда энг демократик бўлган Конституциямизда гарантиялаб берилган. Биз революциядан илгаригидек ёки ҳозир капиталистик мамлакатларда бўлганидек завод-фабрикалар, катта ер эгалари учун эмас, балки жамиятимиз учун, ўзимиз учун меҳнат қиламиз. Унинг ҳузурини ҳам ўзимиз кўрамиз.

Мен шу ўринда бир мисол келтираман. Ўтган юбилей йилида колхозимиз аъзолари 1530 гектар майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштириш мақсадида фидокорона меҳнат қилишди. Ҳосил кутилганидек мўл бўлди. Ҳар гектар ердан 31,2 центнердан пахта териб олинди. Давлатга 4768 тонна аъло сифатли «оқ олтин» сотилди. Биз етиштирган пахта, шунингдек давлатга топширган кўп миқдордаги дон, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар, аввало, Ватанимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш, халқимиз турмушининг фаровонлик даражасини янада юксалтиришга хизмат қилди. Қолаверса меҳнатимиз натижасидан ҳар қачонгидек ўзимиз ҳам яхши баҳраманд бўлдик. Хўжалигимиз ишлаб чиқаришдан бир неча миллион сўм даромад қилди. Ҳар бир ишловчининг ўртача йиллик даромади икки минг сўмдан ошиб кетди. Илғор механизаторлар, сувчилар тўрт-беш минг сўмдан даромад қилишди. Меҳнатимиз бойликка айланмоқда, у жамиятимизга катта манфаат, ўзимизга бахт келтирмоқда.

Биз, Конституцияда гарантиялаб берилган меҳнат қилиш ҳуқуқимиздан бундан кейин ҳам Ватанимиз ва халқимиз бахт-саодати йўлида фойдаланиб, пахта ҳамда бошқа маҳсулотлар етиштиришни тобора кўпайтиравера миз. Чунки меҳнат — ҳаётимиз эҳтиёжи ҳисобланади. Бу йил колхозимиз аъзолари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини янада ошириб, 1540 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил олиш ва давлатга олти минг тоннага яқин пахта, кўп миқдорда дон, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар сотиш мажбуриятини олишди. Бригадамизда эса ҳосилдорликни гектар бошига ўтган йилдагига нисбатан 5 центнер ошириш ва 55 центнерга етказиш ҳақида сўз бердик. Шу мақсадда чигит экишга пухта тайёргарлик кўрган ҳолда киришдик. Уни бир ҳафта ичида сифатли қилиб тугаллаймиз. Экилган уруғни барча майдонда бир текис ва соғлом ундириб олиш чораларини кўрамиз. Чунки бу мўл ҳосилнинг асосий гарови ҳисобланади.

Шу кунларда колхозимиз пахтакорлари, ғаллакорлари, чорвадорлари дала ишларини муваффақиятли давом эттириш билан бир қаторда, Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳасини қизғин муҳокама қилмоқдалар. Улар муҳокама давомида ҳаётимиз қонунининг лойиҳасини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Айни вақтда ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини баён этмоқдалар. Конституциянинг айрим моддаларини бир оз ўзгартириш ёки тўлдиришга қаратилган таклифлар киритмоқдалар.

Масалан, Конституциянинг гражданларнинг дам олиш ҳуқуқига бағишланган 39-моддасида **«Колхозчилар иш вақтининг ёки дам олиш вақтининг муддатини колхозлар белгилайди»** дейилган. Колхозлар ишлаб чиқаришининг ҳозирги техника билан қуролланиш даражасини ва колхозчилар меҳнатини ташкил қилишни такомиллаштириш учун катта имкониятлар вужудга келганлигини ҳисобга олиб, юқоридаги жумлани **«Колхозчиларнинг кунлик иш вақти 7 соатдан ошмаслиги ва улар ҳар йили бир ой дам олишлари керак»** деган қўшимча билан тўлдиришни истардик.

Т. ҒАЗАТОВ,
Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МОЛДОВАН ТИЛИДА

КИШИНЕВ, (ТАСС). «Картя Молдовеняскэ» нашриёти В. И. Ленин тўла асарлар тўпламининг эллик тўртинчи томини молдаван тилида босмадан чиқарди. Молдавия Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг филиали томни нашрга тайёрлаган.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Наманган, 31 март. (ЎзТАГ). Бугун халқ депутатлари Наманган область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессияда маҳаллий Советларнинг КПСС XXV съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини янада яхшилаш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

Депутатлар область Советининг халқ маорифи доимий комиссиясининг ҳисоботини ҳам кўриб чиқдилар.

ИЛМИЙ ИШЛАР ЮКСАК САМАРАДОР БЎЛСИН

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиллик йиғилиши бўлди. Олимлар ўтган йили қилинган ишларнинг якунларини муҳокама этиш, беш йилликнинг учинчи йилида илмий изланишларни янада ривожлантириш, илмий-тадқиқот фаолияти планини муваффақиятли бажариш йўлларини белгилаш учун республика пойтахтига тўпландилар. Шу масалаларни муҳокама қилишда тармоқ илмий муассасалари ва ташкилотларининг вакиллари, бир қанча республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари ҳам қатнашдилар.

Йиғилишни Фанлар академиясининг президенти, академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. С. Содиқов очди. У олимларнинг КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган энг муҳим вазифаларини батафсил таърифлаб берди. Айни вақтда илмий-тадқиқотларни мувофиқлаштиришнинг, шу тадқиқотлар сифати ва самарадорлигини оширишнинг муҳимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Фанлар академиясининг фаолияти тўғрисида академия президиумининг бош илмий котиби, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ҳ. Н. Боймуҳамедов доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар ўтган йили — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги ва СССР янги Конституцияси қабул қилинган йил — республика олимлари учун самарали бўлганлигини таъкидладилар. Академия муассасалари ва ташкилотларининг коллективлари бутун куч-ғайратларини юбилей мажбуриятларини бажаришга сарфлаб, илмий изланишни ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшдилар, ҳозирги замон фанининг бир қанча актуал фундаментал ва амалий йўналишлари соҳасида аниқ мақсадни кўзлаб тадқиқот ишларини ривожлантириб юбордилар. Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқаси мустаҳкамланди, академия олимлари кўпгина ишлаб чиқариш коллективларига, муассасалар ва ташкилотларга методик ва илмий-техникавий ёрдам бердилар, меҳнаткашлар орасида илм-фанни пропаганда қилиш соҳасида катта иш олиб бордилар.

Ижтимоий фанларни ривожлантиришда олға томон янги қадам қўйилди. Илмий асарлар тайёрланди, партия ленинча миллий сиёсатининг тантанасини, ривожланган социализм экономикасининг равнақ топиш қонуниятларини, совет турмуш тарзининг қудратини ва пролетар интернационализмининг бузилмас кучини кўрсатувчи тадқиқотларнинг натижалари умумлаштирилди.

Табиий ва техникавий фанлар соҳасида муваффақиятларга эришилди. Академиянинг илмий тадқиқот муассасалари тармоқ институтлари ва идоралари билан биргаликда тўққизта комплекс илмий-техникавий программани ишлаб чиқмоқдалар. Бу программалар бутун куч ва воситаларни фан ва халқ хўжалиги ривожининг энг муҳим ва актуал проблемаларини ҳал этишга жамлаш имконини беради.

Ўтган йили республика халқ хўжалигида планда белгиланганидан анча кўп — 73 та илмий лойиҳа жорий этилди. Уларни жорий этишдан олинган йиллик иқтисодий фойда 30 миллион сўмдан ошиб кетди. Бундан ташқари ўтказилган тадқиқотлар маҳсулот сифатини ошириш, уларни ишлаб чиқаришни ва меҳнат шароитларини яхшироқ ташкил этиш, атроф муҳитни муҳофаза қилишни кучайтириш имконини берди. Корхоналар ва ташкилотлар билан тузилган хўжалик шартномалари юзасидан белгиланган илмий тадқиқот ишлари плани муваффақиятли бажарилди. Илмий муассасаларнинг тажриба — экспериментал базаси мустаҳкамланди, тадқиқотчи кадрлар тайёрлаш яхшиланди.

Докладда ва йиллик йиғилиш қатнашчиларининг нутқларида илмий тадқиқот коллективлари фаолиятида ҳамон мавжуд бўлган «танг» жойларга, ҳал этилмаган масалаларга ва шу фаолиятни яхшилашнинг фойдаланилмаётган имкониятларига кўп эътибор берилди. Докладни муҳокама этишда республика Фанлар академиясининг академикларидан В. П. Шчеглов В. Қ. Қобулов, К. Е. Житов, Ҳ. А. Раҳматулин, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоларидан Х. Х. Усмонхўжаев, С. К. Камолов, республика фанлар академияси тарих, тилшунослик ва адабиётшунослик бўлими академик-секретари вазифасини бажарувчи, тарих фанлари доктори М. А. Охунова, Ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг директори, биология фанлари доктори А. А. Абдуллаев иштирок этдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳасини якдиллик билан маъқуллаб, бу Конституция республикада илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш, уларнинг сифати ва самарадорлигини ошириш учун кенг имконият очиб беришини таъкидладилар.

Йиллик йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг табиий, техникавий, ижтимоий фанлар соҳасида ёш олимлар, аспирантлар ва студентлар учун таъсис этилган мукофотлари лауреатларига дипломлар ва медаллар топширилди. Республика илмий муассасалари ва олий ўқув юртларидаги ўн олти нафар ёш тадқиқотчи шу мукофотнинг биринчи соҳиблари бўлдилар.

Фанлар академияси йиғилишининг ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов иштирок этдилар.

[ЎзТАГ].

БУГУН — ГЕОЛОГЛАР КУНИ

Кейинги йилларда республика геологлари халқ хўжалигини ривожлантиришга ва Ўзбекистон фанини тараққий эттиришга катта ҳисса қўшдилар. Қазилма бойликларига бой янги конлар очилди, кўплаб илмий ишлар яратилди. Суратда: Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашёси илмий-тадқиқот институтининг ходимлари ёш геологлардан Лобар Исматуллаева ва Саломат Эгамбердиева ҳамда физика-математика фанлари кандидати Х. Собиров ва инженер В. Бугаенко ўртоқлар иш устида.

И. Глауберзон фотолари.

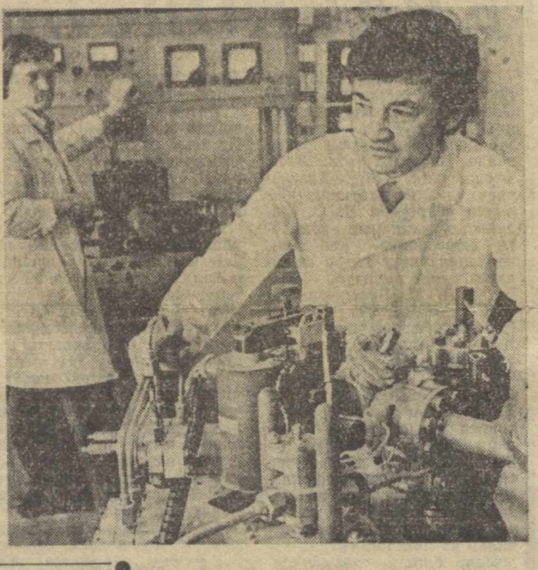

МЕҲНАТ АРМУҒОНИ

Тўйга тўёна билан бориш халқимизнинг азалий одати, Ўзбекистон геологлари ўз байрамларига муносиб меҳнат армуғонлари билан келишди. Министрлигимиз барча ташкилотлари 1977 йил план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини асосий иқтисодий-техникавий кўрсаткичлар бўйича тўла ва ошириб адо этдилар.

Ўтган йили Бухоро ва Қашқадарё областларида очилган Шўртон ва Олот газ конлари, Шимолий Ўртабулоқ нефть конларидаги запаслар тасдиқланди. Бухоро области ва Қорақалпоғистон Автоном Республикасидаги Ҳожи, Олот, Қуаниш, Зеварда газ конденсати конлари ҳамда Шимолий Ўртабулоқ нефть кони саноат учун фойдаланишга топширилди. Булардаги газ запаси 194 миллиард куб метр, конденсат эса бир неча миллион тоннани ташкил қилади.

Дальний мис конини ҳар тарафлама разведка қилиш тугалланиб, ундаги запасларнинг шу йил иккинчи кварталда тасдиқланиши кутилмоқда. Ана шунда Олмалиқ кон-металлургия комбинатини хом ашё билан таъминлаш янада кучаяди. Ангрен дарёсининг ўнг соҳилида. Олмалиқ районида мис руда конлари борлиги аниқландики, у ҳам бизни ғоят қувонтирмоқда. Юбилей йилида бундан ташқари республикамиз бинокорлик ташкилотларининг эҳтиёжлари ҳисобга олиниб, 12 та қурилиш материаллари конлари разведка қилинди ва фойдаланишга топширилди.

Республикамизда сув таъминотини яхшилаш биринчи даражали вазифалардандир. Геологларимиз Фарғона — Марғилон саноат узелини сув билан таъминлаш мақсадида Бешолишдаги ер ости сувларини чуқур разведка қилишни тамомладилар. Бундай ишлар Жиззах областида, Гурлан районида, Қўшработ чўкмасида, Чирчиқ ва Оҳангарон дарёлари атрофида ҳам олиб борилди.

Министрлигимиз ва унинг ташкилотлари 1977 йилда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ускуналар ва транспорт воситаларидан фойдаланишни яхшилаш, моддий ресурсларни тежаш, ишлаб чиқаришни ташкил қилишни ва бошқаришни такомиллаштириш борасида муайян ютуқларга эришдилар.

Тежамкорлик бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ жамоат кўригида коллективларимиз фаол қатнашдилар. Натижада турли хил 460 тонна қувур, 346 тонна цемент, 411 тонна қора металлар прокати, 235 куб метр ёғоч материаллари, 3140 тонна ёқилғи, 2 миллион киловатт соатдан зиёд электр энергияси иқтисод қилинди.

Ўзбекистон геологларининг юбилей йилидаги фидокорона меҳнатлари юксак баҳоланди, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун «Ҳурмат Белгиси» орденли «Ўзбекнефтегазразведка» ишлаб чиқариш бирлашмаси КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига лойиқ кўрилди. «Ўзбекгидрогеология» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, дала ва кон геофизикаси, геология ва геофизика-қидирув экспедицияси конторалари, нефть ва газ конлари геологияси ҳамда разведкаси институти коллективлари эса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва ЎзЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотландилар.

Ўзбекистон геологлари зиммасида янада улуғвор ва шарафли вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубидан руҳланган хазинатопарлар ўзларининг бутун диққат-эътиборларини, куч ва ғайратларини, билим ва маҳоратларини турли фойдали қазилма бойликлари запасларини ўстириш планларини тўла ва ошириб бажаришга, мавжуд корхоналарнинг хом ашё базасини кенгайтиришга, янги мис, қўрғошин, қалайи, рух, вольфрам, плавик шпати, нефть ва газ, кўмир, бинокорлик материаллари, пардозлаш ва манзарали тошларнинг янги конларини очишга, ирригация ва мелиорация қурилишлари учун, сув таъминоти ҳамда ер ости сувларини қуриб қолишдан ва ифлосланишдан муҳофаза қилиш учун йирик гидрогеологик ва инженерлик-геология ишларини амалга оширишга қаратганлар.

Юқорида саналган вазифаларни шараф билан адо этишни таъминлаш мақсадида комплекс тадбирлар ишлаб чиқилган. Уларда геология-разведка ишлари иқтисодий самарадорлиги ва сифатини ошириш, илғор тажрибаларни кенг оммалаштириш, сарфланаётган ҳар бир сўм ҳисобига минерал хом ашё запасларини мумкин қадар кўпайтириш, фойдали қазилма конларини комплекс равишда ўрганиш ҳамда уларни разведка қилиш муддатларини қисқартиришни таъминлаш белгиланган.

Республикамиз геологлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига амалий иш билан жавоб беришга интилиб, зиммаларига анча оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишди. Жумладан, 50 та пармалаш, кон қазиш ва синовчи бригадалар беш йиллик уч йили планини 1978 йил 7 октябргача, 7 та бригада беш йиллик топшириқларини 4,5 йилда, Қизилқум экспедициясининг мастер Зайнулов бошлиқ пармалаш бригадаси аъзолари эса беш йиллик нормасини уч йилда адо этишга сўз бердилар.

Ўзбекистон хазинатопарлари Красноярск геология бошқармаси коллективларининг ташаббусига қўшилиб, СССР янги Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллигигача мис ва газ запасларини ўстириш йиллик ҳамда беш йиллик планларини, шунингдек, плавик шпати запасларини ўстириш йиллик планини адо этиш мажбуриятини олдилар. Уларнинг бу ватанпарварлик ҳаракати республикамизда 1978 йил планларини ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли суратда бажариш учун катта имкониятлар борлигини кўрсатмоқда.

Ҳозирги кунда коллективларимиз Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳасини катта қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Республикамизнинг Асосий Қонуни лойиҳасида демократик асослардаги социалистик тузумни, гражданларнинг ҳуқуқ ва бурчларини янада мустаҳкамлаш билан бирга, ер ва қазилма бойликлардан оқилона фойдаланишга катта аҳамият берилган. Жумладан, лойиҳанинг 18-моддасида: «Ўзбекистон ССРда ҳозирги ва келажак авлодларнинг манфаатларини кўзлаб ер ва ер ости бойликларини, сув ресурсларини, ўсимликлар ва ҳайвонот дунёсини қўриқлаш ва улардан илмий асосда оқилона фойдаланиш, ҳаво ва сувни тоза сақлаш, табиий бойликларни узлуксиз кўпайтириб боришни таъминлаш ва инсоннинг атроф муҳитини яхшилаш учун зарур чоралар кўрилади», дейилади. Бу, жонажон партия ва ҳукуматимизнинг совет халқининг моддий ва маданий турмуш даражасини янада яхшилаш мақсадида ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришга, республиканинг барча районларини иқтисодий жиҳатдан бир текисда тараққий эттиришга кўрсатаётган улкан ғамхўрлигидир.

1978 йилнинг дастлабки ойларидаги иш якунлари асосий план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларнинг бу йил ҳам муваффақиятли адо этилишидан дарак бермоқда. Масалан, Бухоро области ва Қорақалпоғистон Автоном Республикасида Ғарбий Ҳожи ва Марков ҳамда Ғарбий Борса-келмас газ конденсатлари кони очилди. Илгари кашф қилинган конларни ўрганиш давом эттирилди. 1977 йилда очилган бир қанча вольфрам, қўрғошин, рух конларининг перспектив майдонларини разведка қилишда яхши натижаларга эришилди. Умуман, министрлигимизга қарашли 247 та бригаданинг ҳаммаси план ва социалистик мажбуриятларини ўринлатганликлари ҳақида ғалаба рапорти берди. 28 та бригада эса биринчи квартал топшириқларини анча илгари бажариб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Жумладан, ўзаро социалистик мусобақада Зармитон геология-разведка экспедициясининг Ф. Газизов, О. Авлоқулов, Н. Ажимеров, Ш. Абдураҳмонов, Кўкпатос экспедициясининг С. Лобатой, Қизилқум экспедициясининг Ф. Губайдулин, М. Горемикин, Мирзачўл экспедициясининг И. Кленин, Ғарбий Ўзбекистон экспедициясининг К. Жўраев бошлиқ бригадалари фидокорона меҳнатлари билан ўрнак бўлмоқдалар.

Шубҳа йўқки, Ўзбекистон геологлари аввалгидек Ватанимиз қудратини ошириш, бойлигига бойлик қўшиш учун зарбдорларча меҳнат қилавералилар. СССР Конституцияси бир йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар.

Ҳ. ТЎЛАГАНОВ,
Ўзбекистон ССР геология министри, Ленин мукофоти лауреати.

„СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ"га ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

Кеча редакциямиз почтаси босилган ва босилмаган материаллар юзасидан партия, совет ташкилотлари ҳамда маъмурий органлардан ўн учта жавоб олди. Қуйида ана шу жавоблардан айримлари диққатингизга ҳавола этилаётир.

БУХОРО ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Шофирконлик А. Холовнинг «Шофиркон — Талисанг» маршрутида қатновчи автобуслар графикка амал қилмаётгани тўғрисидаги хабари текширишда тасдиқланди. Хат 33-автокорхона коллективи умумий йиғилишида муҳокама қилинди. Юқоридаги маршрутда автобусларнинг нормал қатновини таъминлаш юзасидан қўшимча тадбирлар ишлаб чиқилди.

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Газетанинг 1977 йил 6 декабрь сонида босилган «Қоғозда қолган тадбирлар» сарлавҳали мақолада Хива районидаги айрим қишлоқларда аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш қониқарсиз аҳволдалиги, кўпчилик колхозларда кўзда тутилган объектлар қурилиши асоссиз чўзиб юборилаётгани танқид қилинган эди.

Хива район Совети ижроия комитети мақола юзасидан қўшимча конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Унда, жумладан, «Хива» колхозида шу йилнинг ўзида маиший хизмат уйи қуриб битказилиши, Огаҳий номли колхоз радиолаштирилиши кўзда тутилган. Крупская номли колхозда маиший хизмат уйи, «Хива» колхозида ҳаммом 1979 йилда фойдаланишга топширилиши керак. 1980 йилга бориб эса, Ленин номли колхоз меҳнаткашлари маиший хизмат уйига эга бўладилар. Беруний номли, Ленин номли ва Огаҳий номли колхозларни водопроводлаштириш масаласи ҳам ҳал қилинади. Бу иш юзасидан тегишли лойиҳа-смета ҳужжатлари «Узмежколхозпроект»га топширилди. Хива район қишлоқларида маданий-маиший хизмат кўрсатиш масаласига жиддий эътибор бермаган масъул раҳбарлар қаттиқ огоҳлантирилдилар.

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

Жомбой районидаги 8-мактаб ўқитувчиси А. Аҳмедовнинг танқидий хабарида келтирилган фактлар текширишда ўринли бўлиб чиқди. Мактабда ўқув-тарбия ишлари кўнгилдагидек ташкил қилинмагани учун вақтинча директорлик вазифасини бажарувчи, директор ўринбосари Т. Мамиров лавозимидан олиб ташланди. Ғ. Мелиев шу мактаб директори этиб тайинланди. Жомбой район халқ маорифи бўлими мудири А. Ҳакимовга айрим мактаблар устидан тегишли назорат ўрнатилмагани кўрсатиб ўтилди.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ҲАР ҚАРИЧ ЕРНИ ҚАДРЛАНГ

Ер — хазина. Ерга ер қўшиш, унумдорлигини ошириш деҳқоннинг бурчи. Ҳар йили қўриқ ер очяпмиз, партов ерларни оборотга киритяпмиз. Машинасозлар, кимёгарлар бизга яхши ёрдам беришяпти. Кўплаб машина, ўғит оляпмиз. Бундан кейин ҳам шу йўлдан боришимиз, **планда белгиланган ерларни пешма-пеш ўзлаштиришимиз, унумдор ерларни кўпайтириб, чўллар, партов ерларни камайтиришимиз, деҳқончилик қилиш мумкин бўлган адирлар, тоғ бағри зоналарни оборотга киритиб, унумдорлигини оширишимиз керак.**

Совхозимиз территориясидаги ерлар ўзлаштириб бўлинди, экинлар алмашлаб экиш схемаси асосида карталарга жойлаштирилди. Биз ердан ҳайр-эҳсон кутиб ўтирганимиз йўқ. Ерни шудгорлаяпмиз, шўрини ювяпмиз, нам тўплаяпмиз, суғоряпмиз, ўғитлаяпмиз.

Ўтган йили совхозимизда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 4 центнер ошди, давлатга 14 минг 500 тонна «оқ олтин» топширдик. Бу ундан олдинги йилдагидан 1900 тонна кўпдир. Пахтачиликда ҳосилдорликни ошириш асосий резервлардан биридир. Ўзбекистон ССР янги Конституциясининг лойиҳасини қизғин муҳокама қилаётган **совхозимиз пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни гектар бошига 31 центнерга етказиш, она-Ватанга 15.000 тонна дурдона топширишга аҳд қилдилар.** Сирдарё область партия комитети ташаббусимизни маъқуллаб, қарор қабул қилди.

Олинган юксак мажбуриятни бажариш йўлида нималар қиляпмиз? Маълумки, ҳосил ҳар қарич ердан, унинг бағрида ўсаётган ҳар туп ниҳолдан олинади. Карта бут, гектар тўла, кўчат сони белгиланган миқдорда бўлса, парвариш кучайтирилса, кутилганча ҳосил кўтарилади. Шуни ҳисобга олиб, пахта майдонларимизни яна бир карра ўлчаб чиқдик.

Ишимизга танқидий кўз билан қарасак, жиддий нуқсонлар борлиги маълум бўлади. Масалан, сизот сувни қочириш мақсадида зовурлар қазилди, ундан чиққан тупроқ анчагина ерни эгаллаб ётибди.

Район партия комитетининг кенгайтирилган бюро мажлисида ер ва унинг ҳар қаричидан унумли фойдаланиш масаласи кенг муҳокама қилинди, совхозимизда қилинган ишлар ҳам тилга олинди. Чигит экишга киришишдан олдин совхозлардаги ер майдонлари кўздан кечириб чиқилди, марзалар, уватлар, ўқариқлар, шохариқлар, зовурларнинг икки четидаги тупроқ текисланиб, экинзорларга қўшиб юборилди. Айни кезда йўллар четидаги дарахтларнинг ости ҳам тартибга келтирилди.

Ҳозир ҳамма жойда чигит экиш оммавий равишда бошлаб юборилди. Чигитнинг барвақт, сифатли экилиши юқори ҳосилга қўйилган пойдевор. Бироқ чигит қандай ерга экиляпти, схемаси қандай, уни экишга кимлар қўйилган? Масаланинг бу томонларига алоҳида аҳамият бермоғимиз керак. Чигит экишдан олдин пайкалларни яхшилаб бороналашимиз, чизеллашимиз, тупроқнинг устки қатламини майин ҳолга келтиришимиз зарур. Нотекис ерга чигит қадаб, юқори ҳосил олиш қийин.

Бу ишда айрим нуқсонларга йўл қўйиляпти. Карталарнинг четлари, тракторлар айланадиган жойлар, дарахтларнинг атрофида бир қисм ер гоҳ юмшатилмай, гоҳ чигит экилмай ташлаб кетилади. Бунга мутлақо йўл қўймаслигимиз керак. Биз махсус сифат комиссиялари тузганмиз. Улар бажарилаётган ишнинг сифати учун жавоб беради, бепарволик ҳолларига йўл қўймайди. Аниқроқ қилиб айтганда, **чигит экиладиган ҳар бир карта, ҳар бир қатор ҳисобда, бир метр ҳам ер бўш қолдирилмайди.**

Шу кунларда чигит сифатли экилса, бутун йил давомида агротехника тадбирларини осонлик билан ўтказиш имкони яратилади. Борди-ю режасиз иш тутилса, пахта теримигача, ҳатто, терим даврида ҳам қийинчиликларга дуч келинаверади. Биз 4.900 гектар майдонга туксизлантирилган чигит экамиз, тўла кенг қатор усулига кўчганмиз. Ер шароити шуни кўтаради. Экиш билан бир қаторда бошқа тадбирларни ҳам амалга оширяпмиз. Жумладан, белгиланган норма бўйича гербицид сепиляпти, чигитни тежаб сарфлаяпмиз. Бу билан ҳам бегона ўтларни йўқотамиз, ҳам яганага эҳтиёж қолдирмаймиз.

Совхозимизда етиштирилган ҳосилнинг 97 процентини машиналарда теришга қарор қилганмиз. Меҳнат унумдорлигини ўтган йилдагидан 12 процент кўтарамиз, рентабелликни оширамиз. Машиналар иш унумини ошириш учун ҳозирдан пухта тайёргарлик кўришимиз керак. Карталар йирик, текис, кўчатлар бир хил қалинликда бўлса, ниҳоллар яхши ривожланади, серҳосил бўлади, остки яруслардаги ҳосилнинг салмоғи ортиб, барвақт пишиб етилади.

Мутахассисларимиз ҳар гектар майдонда қанча қатор, қанча уя, неча минг туп ўсимлик бўлишини шу кунларда конкрет белгилаб беришлари, механизаторлардан бунинг таъминланишини талаб қилишлари, бўлим бошқарувчилари, бригадирлар масалага жиддий ёндашишлари лозим. Чигит экишда сифатнинг бузилишига асло йўл қўйиш мумкин эмас.

Ер озиқлантириб турилсагина унумдорлиги ортади. Кузги шудгор пайтида ерга анчагина минерал ва органик ўғит солинди. Лекин ёғингарчилик кўп бўлганлиги сабабли бу ўғитлар тупроқнинг қуйи қатламига тушиб кетди, эндигина униб чиққан ниҳоллар ҳозирча ундан баҳраманд бўлолмайди. Шунинг учун чигит экиш пайтида қаторлар ёнига ўғитлар қоришмаси солишимиз шарт. Ниҳоллар илдиз ёзиши билан ундан озиқланади, тез ривожланади. Йиллик ўғитлар нормасини эса биринчи ва иккинчи комплекс ғўза парвариши давридаёқ ерга солишимиз керак. Ғўзалар нечоғли эрта озиқлантирилса, шунча серҳосил бўлади, кўсакларнинг салмоғи ортиб, эрта очилади.

Ердан самарали фойдаланиш ҳақида гап бораркан, пахта етиштиришни биринчи ўринга қўйишимиз яхши, албатта. Лекин бошқа тармоқларни ҳам унутмаслигимиз керак. Совхозимиз чорвадорлари бу йил 47 тонна гўшт, 800 тонна сут тайёрлайдилар. Пахта-беда алмашлаб экиш кенг жорий этилиши орқали ернинг унумдорлиги ошириляпти, айни кезда озуқа базаси мустаҳкамланяпти. Беда, маккажўхори экиш топшириқлари ошириб адо этиляпти. Маккажўхорининг гектаридан 100 центнердан «каҳрабо дон» олиш шиоримиздир.

Барака уруғи қадалаётган шу кунларда тупроқ қатламидаги зарарли ҳашаротларни йўқотиш, ниҳолларни илдиз чириш касаллигига учратмаслик, қатқалоқ пайдо бўлган тақдирда уни тезда юмшатиш ҳақида ҳам ғамхўрлик қилишимиз керак. Ниҳолларнинг бир хил қалинликда бўлиши учун кураш — мўл ҳосил учун курашдир! Ўнқир-чўнқир, паст-баланд, қиялик ерларни ҳам текислаб, чигит экишимиз зарур.

Чигит экишни тез ва сифатли ўтказамиз, 15 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига пухта замин яратамиз.

Омонгелди АЙДАРОВ,
Оқолтин районидаги «Андижон» совхозининг директори,
Бейсенбой САБЕНОВ,
совхоз партия комитетининг секретари,
Амир РАВШАНОВ,
ишчилар комитети раиси,
Омон ОДИЛОВ,
бош агроном,
Абдусамат ШУНАЕВ,
бош инженер.

ҲУЖЖАТЛИ КИНО БАҲСИ

ТОШКЕНТДА СССР КИНЕМАТОГРАФЧИЛАР СОЮЗИНИНГ КЎЧМА ЙИҒИЛИШИ

Эртага Тошкентда СССР Кинематографчилар союзи ҳужжатли кино советининг кўчма йиғилиши очилади. Унда «Совет жамиятининг ўнинчи беш йилликдаги тараққиёти ва проблемаларининг Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ҳужжатли кинематографияси томонидан ёритилиши» деган масала муҳокама қилинади. Шу муносабат билан республика Кинематографчилар союзи правлениесининг секретари Қодир Мирмуҳамедов «Совет Ўзбекистони» мухбирига қуйидагиларни гапириб берди.

Ғоят муҳим мавзуга бағишланган бу ижодий анжуманда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондан ташқари Москва, Ленинград шаҳарларидан, РСФСРнинг Шарқий зонаси областларидан, Закавказье ва Болтиқбўйи ўлкаларидан ҳам меҳмонлар қатнашади. Москвалик меҳмонлар орасида В. Трошкин, В. Копалин, Н. Каравкин, О. Арциолов, А. Проценко каби таниқли кинорежиссёрлар, кинооператорлар, киношунослар бор.

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон вакиллари ўз фильмлари билан келмоқдалар. Масалан, Қозоғистон киночилари «Синов», «Суҳбат давом этади», «Деворнинг учинчи томони», тожикистонликлар «Арафа», «Исфара», «Яшасин Тожикистон», туркманистонликлар «Дутор», «Суҳбат», «Табиат туҳфа қилган бўёқлар» ҳужжатли картиналарини кўрсатишади. Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси ижодкорлари эса, қардош ҳамкасблари эътиборига «Денгиз сув сўрайди», «Ишчи Абдубанноп Умаров», «Бобо», «Паранжи», «Фан-техника тараққиёти», «Ишчи оиласининг бюджети» каби асарларни ҳавола этади.

Болтиқбўйи ва Закавказье республикаларидан ташриф буюрадиган кинематографчилар ҳам ўз фильмлари билан келиш истагини билдирганлар. Бу картиналар янги йилнинг дастлабки ойларида суратга олинган фильмлардир.

Йиғилишда кун тартибига қўйилган асосий масала ва кўрсатилган фильмлар юзасидан мунозаралар, муҳокама ва фикр олишувлар, баҳс ва ижодий суҳбатлар бўлади. Ишончимиз комилки, кўчма йиғилиш юксак савияда ўтиб, мамлакатимиз ҳужжатли кинематографияси равнақига муносиб ҳисса қўшади. У биз, ўзбек кинематографчилари учун ажойиб шодиёнадир.

ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК ТЎЛҚИНЛАРИДА

ҚЎРИҚ ЕРЛАРДАГИ СОВХОЗЛАР УЧУН

«Галлааралводстрой» трестига қарашли 3-механизациялашган кўчма колонна меҳнаткашлари «1 Май» совхозида 22 апрель куни 14 кубометр темир-бетон нов ариқларни ремонт қиладилар. Механизациялаштирилган колонна коллективи шу куни юксак меҳнат унумдорлигига эришиш билан нишонлашга қарор қилди. Бу механизациялашган колонна Жиззах даштининг қўриқ ердаги хўжаликларида пахтакорлар учун янги уй-жойлар қуриб бермоқда. Колонна коллективидан 300 киши «Қизил шанбалик» кунида меҳнат қилади.

Ана шу колонна бошқариш аппаратининг ходимлари 2 минг квадрат метр территорияни ободонлаштиради, 1500 туп дарахт кўчатлари ўтқазади.

ТЎЛ ОЛИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Райондаги Жданов номли колхоз чорвадорлари областда биринчи бўлиб қўзи олиш йиллик планини шараф билан бажардилар. 3324 бош совлиқнинг учдан икки қисми қўзилади. Улардан жами 4 мингга яқин қўзи олинди. Қўзилаган ҳар юз бош совлиққа 155 тадан қўзи тўғри келади. 2 мингдан зиёд соғлом қўзи ўстиришга қолдирилди.

Р. Саломов, Б. Чоршаев, С. Исмоилов, Б. Худойбердиев, С. Тошановлар бош чўпон бўлган коллективлар бу ютуққа муносиб ҳисса қўшдилар. Ана шу азаматларнинг отарларидаги совлиқларнинг 80 проценти эгиз ва уч-тўрттадан қўзилади.

— Нуроталиклар ташаббуси асосида иш юритиб, беш йилликнинг учинчи йилида зиммага олинган юксак мажбуриятларимизни, албатта, ошириб бажарамиз, — дейди қўйчилик фермасининг мудири Худойназар Эргашев.

А. ХАЛИЛОВ.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1978 йил планларини муддатидан илгари юқори сифат билан бажаришга даъват этган Мактуби ва нуроталик илғор чорвадорларнинг ташаббусидан руҳланган Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» қоракўлчилик совхозининг меҳнаткашлари қўзилатиш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Совхоздаги 12 минг совлиқнинг аксариятидан қўзи олиш тугалланди.

Икки марта Ленин ордени кавалери Раҳмон Бобохонов бош чўпон бўлган отар коллективи, айниқса, катта муваффақиятларни қўлга киритяпти. У ҳозиргача ўз боқимидаги 485 бош совлиқнинг ҳар 100 тасидан 190 тага етказиб қўзи олди. У беш йилликнинг зарбдор йилида ҳар 100 бош совлиқдан 205 тадан қўзи олиш учун курашмоқда. Ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 100 тадан қўзини боқишга қолдириш унинг шиоридир.

Раҳмон Бобохоновнинг мусобақадоши Гагарин номли совхоз бош чўпони Кўчар Нурқулов ҳам эгиз қўзи олишда ундан ортда қолмасликка ҳаракат қилаётир.

Қ. ИСЛОМОВ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

Электроника — Болгария Халқ Республикаси саноатининг ёш ва истиқболли тармоқларидан биридир. У ҳисоблаш машиналари, эслаб қолувчи қурилмалар, электрон калькуляторлар ишлаб чиқармоқда.

Суратда: Софиядаги «Электроника» заводининг цехларидан бири.

БТА—ТАСС фотоси.

ҲИНДИСТОН КОММУНИСТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

БХАТДИНДА, 31 март. (ТАСС). Бугун бу ерда Ҳиндистон Коммунистик партиясининг XI съезди очилди. Унинг ишида Ҳиндистон Коммунистик партиясининг маҳаллий ташкилотларидан 1,5 минг делегат қатнашмоқда. Съезд меҳмонлари орасида чет эллардан келган 30 дан ошиқ қардош партияларнинг вакиллари, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев бошчилигидаги КПСС делегацияси бор.

ХКП Марказий Ижроия Комитетининг аъзоси, ХКП миллий кенгашининг аъзоси А. С. Малхотра съездни очди. У Ҳиндистон коммунистлари номидан чет эллик меҳмонларни қизғин табриклади.

А. С. Малхотра миллий кенгаш, штатларнинг кенгашлари, ХКПнинг ҳамма аъзолари съездга тайёргарлик кўриш борасида ўтказилган жуда катта ишларга тўхталди.

Съезд делегатлари биринчи иш кунининг охирида учта резолюция қабул қилдилар. Бу резолюциялар Ҳиндистон коммунистларини, барча меҳнаткашларини нарх-наво ошиши сиёсатига қарши, касаба союз ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш учун аҳолининг қашшоқ табақаларини сиқишга даъват қилади.

Съезд нейтрон бомбага қарши чиқишни активлаштиришга даъват қилувчи махсус резолюция ҳам қабул қилди. Ҳиндистон коммунистлари, дейилади резолюцияда, Американинг янги ялпи қирғин қуроли — нейтрон бомба ишлаб чиқариш режаларини ғазаб билан қоралайдилар. Мамлакатимиз ва бутун дунёнинг ҳамма софдил кишилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг нейтрон бомба ишлаб чиқаришдан ўзаро воз кечиш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлайдилар.

Ҳиндистон коммунистлари съездининг иши 7 апрелгача давом қилади.

ЭФИОПИЯНИНГ ПОЗИЦИЯСИ

АДДИС-АБЕБА, 31 март. (ТАСС). Эфиопия ташқи ишлар министрлиги жануби-шарқий районларда «қўпорувчилик ҳаракатлари давом эттирилаётганлиги»ни кескин қоралади. Бундай хуружлар, деб таъкидлаб ўтилади ҳужжатда, Сомали раҳбарлари ўзларининг босқинчилик ниятларидан воз кечмаётганлигини тасдиқлайди.

Эфиопия ҳукумати Сомали территориясининг бутунлигига таҳдид қилиш ниятида эмаслигини бир неча бор ва қатъий равишда айтди, Эфиопия ўз қўшинлари билан тинч-тотув яшашга интилаётганлигини мутасил намойиш қилиб келмоқда. Аммо ўзларининг босқинчилик режаларидан воз кечмаган Сомали раҳбарлари аслида қўпорувчилик ҳаракати ёрдами билан зарба бериш учун Эфиопияга уруш эълон қилди. Эфиопия халқи бунга ортиқ тоқат қилмайди.

«Эфиопия Сомалининг янги иғволарига нисбатан ўзини тийиб туришга қатъий қарор берганлигига қарамай, биз вазият талаб этган қонуний тадбирларни кўришга мажбур бўламиз», — деб уқтириб ўтилади ташқи ишлар министрлигининг баёнотида.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ Ангола Халқ Республикасининг Мосамедише шаҳрида очилган янги аэропортга жаҳоннинг биринчи космонавти Юрий Гагарин номи берилди.

◆ Мадагаскар Демократик Республикасида социалистик жамият қурилишининг узоқ муддатли программаси ишлаб чиқилди. Унда уч босқич: социалистик экономикага асос солиш (1978-1984 йиллар), социалистик экономика фундаментини мустаҳкамлаш (1985-1992 йиллар), социалистик экономикани кенгайтириш ва ривожлантириш (1993-2000 йиллар) киради. Биринчи босқичда асосий куч-ғайратлар қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга қаратилади. Аввалгидек аграр реформани амалга ошириш ва социалистик типдаги кооперативларни тузиш йўли ўтказилаверади.

◆ Мисрнинг атом энергияси бўйича комиссияси хабарига кўра, мамлакатнинг шарқий ва ғарбий чўлларида, Синай ярим оролида ҳамда Қизил денгиз соҳилларида ураннинг катта запаслари топилган.

◆ Фаластин Озодлик ташкилоти раҳбарлиги мураккаб ва муҳим тадбирга — барча фаластинликларни рўйхатга олишни ўтказишга тайёрланмоқда. Баҳолаш маълумотларига кўра фаластинлик араб халқи 33,06 минг кишини ташкил этади. Уларнинг ярми ўз ота-боболари яшаган ердан узоқда, қувғинликда яшамоқда.

◆ Туркияда бу йил Босфор орқали ўтадиган ва узунлиги 1165 метр бўлган иккинчи кўприкнинг қурилиши белгиланмоқда. Унинг қурилиши тўрт йилга мўлжалланган. Бундан ташқари бўғоз остидан темир йўл туннели ўтказиш лойиҳаси ҳам кўриб чиқилмоқда.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

МУДДАОЛАРИ БИТТА

Яқин Шарқдаги вазият ғоят кескинлигича қолмоқда. Тель-Авив БМТ Хавфсизлик Кенгашининг Исроил қўшинларини Жанубий Ливаннинг босиб олинган территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги қарорини ҳануз назар-писанд қилмаяпти. Бу ердаги вазиятни нормаллаштириш мақсадида БМТ ўз қўшинларини Ливанга юборган эди. Агрессор бу қўшинларнинг жойлаштирилиши ва фаолиятига ҳар қандай йўллар билан ғов солмоқда.

Исроил ўз армиясини олиб чиқиб кетишни пайсалга солиб, фурсатдан фойдаланишга, ўзи севган «фактлар содир бўлди» тактикасини қўлланиб, босиб олинган территорияда қандайдир оралиқдаги зонани вужудга келтиришга уринмоқда. Исроил Ливандаги ўнг консерватор кучлар тарафдорларидан тузиладиган, лекин амалда Исроил назоратида бўладиган қўғирчоқ армиянинг бу зонани бошқаришини кўзда тутади. Тель-Авивда қўғирчоқ армиянинг қуроли Фаластин қаршилик ҳаракатига ва Ливаннинг миллий-ватанпарвар кучларига қарши қаратилиши лозим эканлигини сир тутмаяптилар.

Ливаннинг жанубидаги воқеалар Исроил агрессиясини Тель-Авивнинг океан нариги томонидаги ҳомийлари қўллаб-қувватламаганида ана шу янги агрессияни бошлаш имконияти бўлмаслигини кўрсатиб турибди. АҚШ босқинчиларча қилинган ана шу ҳужумни қоралаш бир ёқда турсин, агрессорга янги қурол-яроғларни етказиб беришни давом эттирмоқда.

Араб дунёсида Мисрнинг Исроил билан сепарат музокаралар олиб бориш йўли вужудга келтирган ажралиш ҳануз давом этмоқда. Бу ҳол урушқоқ сионистларнинг босқинчилик ҳаракатларига ёрдам бераётган иккинчи бир омилдир. Исроил бош министри Бегин бир томондан, Жанубий Ливанни босиб олган ўз қўшинларига буйруқ бергани ҳолда, иккинчи томондан, сепарат битим теварагидаги шубҳали баҳсни давом эттиришни таклиф этиб, Миср президенти А. Садатга мактуб йўлламоқда. Исроил мудофаа министри Э. Вейцман шу мақсадда Қоҳирага келди. Бегин Исроил томони илгари эълон қилинган «сулҳ плани»га ҳеч қандай ўзгартиш киритиш ниятида эмаслигини шама қилиб қўйди. Бу «план» Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олинган территориялардан тамомила олиб чиқиб кетишни ҳам, фаластинлик араб халқининг суверен ҳуқуқларини таъминлашни ҳам кўзда тутмайди.

Лекин шунга қарамай Миср раҳбарлари Тель-Авив билан сепарат битимлар тузишга зўр бериб уринмоқдалар. Араб мамлакатлари уюшмаси кенгашининг Қоҳирада давом этаётган сессияси қатнашчилари (кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, Жазоир, Сурия, Ливия, Ироқ ва Демократик Яман каби йирик мамлакатлар Мисрнинг ана шу хуружига қарши чиқмоқдалар) араблар ўртасидаги бирдамликни тиклаш зарур эканлигини эълон қилганлари ҳолда, Садатнинг ўзи, Америка университетларининг Миср пойтахтида меҳмон бўлган вакилларини «Мен ўз ташаббусимдан ҳеч қачон орқага чекинмайман» деб ишонтирди. Садатнинг таслимчилик ҳаракатлари араблар дунёсига нифоқ солганлиги ҳаммага маълум.

Яқин Шарқда рўй берган кейинги воқеаларнинг бориши Исроилнинг Жанубий Ливандаги агрессияси ва сепарат битимлар тузиш сиёсати бир занжирнинг ҳалқалари эканлигини исбот этади. Бу эса Яқин Шарқ можаросини кенг кўламда ва адолатли равишда бартараф қилишга халақит беради.

БЕҲАЁЛИК БИЛАН ТАЗЙИҚ КЎРСАТИЛМОҚДА

Пекиннинг Японияни Советларга қарши иттифоққа тортиш ниятида унга қилаётган тазйиқи ўзининг беҳаёлиги билан ҳатто чет эл кузатувчиларини ҳам хайратда қолдира бошлади. Пекин бунинг учун Хитой билан Япония ўртасида «тинчлик ва дўстлик тўғрисидаги шартнома» тузилишидан фойдаланмоқда. Япония Социалистик партияси Марказий Ижроия комитетининг раиси И. Асуката бошчилигидаги шу партия делегацияси Пекинга визит билан келган вақтда Хитой раҳбарлари вакилларининг ишлатган хатти-ҳаракатлари ана шу беҳаёликнинг янги намунасидир.

Пекин раҳбарлари Япония социалистик партиясининг етакчи оппозициячи кучи бўлиб, Япониянинг сиёсий ҳаётида катта роль ўйнаётганлигини яхши биладилар. Улар шу партия делегациясининг ХХРга қиладиган визити Япония матбуотида кенг ёритилишини ва бинобарин Хитой раҳбарларининг қарашлари ва фикрлари матбуот саҳифаларида акс эттирилажагини ҳам билар эдилар. Улар Япония социалистик партиясининг делегацияси билан олиб борилган музокараларда қилган баёнотларида нималарни таклиф этдилар. Улар «Совет Иттифоқига қарши курашмоқ» учун ягона фронтни тузишни, бошқача қилиб айтганда, «СССРни ўзининг асосий душмани» деб қўлдаиоқ эълон қилган Пекиннинг Советларга қарши стратегиясига қўшилишни таклиф этдилар.

Хитой-Япония дўстлиги жамиятининг бош секретари Сунь Пин-хуаннинг Япония социалистлари билан учрашув пайтида айтган баъзи гапларнигина мисол қилиб келтирамиз. У «жаҳон уруши базаси — Совет Иттифоқи жуда катта хавф туғдирмоқда» — деб даъво қилди. «Япония Социалистик партияси, — деди у — СССРни социалистик мамлакат деб ҳисоблайдиган бўлса, бу нарса Хитойнинг фикрига зиддир. Япония сиёсатдонлари япон халқини уйғотиб, унинг диққат-эътиборини шимол айиғига қаратишлари лозим».

Япония Социалистик партиясининг делегацияси Япониядаги демократик кучларнинг позицияси билан ҳисоблашишни истамаётган пекинлик арбобларнинг Япония ички ишларига шу тарзда аралашувига қаттиқ зарба берганлигини айтиб ўтиш керак. Делегация бошлиғи Япония социалистлари тинчлик ва барча мамлакатлар билан, шу жумладан СССР билан ҳам дўстлик тарафдоридирлар. Япония Социалистик партияси япон милитаризмининг қайтадан тикланишига қарши АҚШ билан ҳарбий иттифоқни тугатиш учун актив кураш олиб бормоқда, деб таъкидлади. У хитойлардан социалистик мамлакатларнинг қуролларини қўпорилаётган қуролли кучларини капиталистик давлатларнинг қуролли кучларига ўхшатмасликни илтимос қилди. Аммо бу гаплар унинг суҳбатдошларига таъсир ўтказмади. Музокаралар тамом бўлганидан кейин ХКП Марказий Комитети Раисининг ўринбосари, ХХР Давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Дэн Сяо-пин найранг ишлатишга қарор берди ва Пекин томонидан қўйилган шартлар асосида Япония билан тузиладиган шартномани тезроқ имзолаш учун шахсан Токиога боражагини айтди.

Бундай беҳаёлик Пекинга муайян даражада наф келтираётганлигини қайд қилиб ўтишга тўғри келади. Япония ҳукумати шартнома тузиш тўғрисидаги музокараларни кучайтириб, шу мақсадда ўзининг ташқи ишлар министрини ХХР пойтахтига юборишга қарор берди. Япониянинг соғлом фикр юритувчи сиёсий арбоблари шунингдек матбуот органлари шошма-шошарлик билан қилинаётган бундай ишларга кескин равишда қарши чиқмоқдалар. «Япония, — деб огоҳлантиради «Санкэй симбун» газетаси, — Хитойга эргашмаслиги ва Пекиннинг Советларга қарши стратегиясига асосланадиган иттифоққа рози бўлмаслиги керак».

С. СТОКЛИЦКИЙ,
А. БИРЮКОВ.
(ТАСС).

ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ ФРОНТ ХИЁНАТКОРЛИГИ

ЧКП Марказий Комитетининг органи — «Руде право» газетаси 30 март сонида Совет — Хитой муносабатларининг ҳозирги аҳволига бағишланган мақола эълон қилди.

Бир вақтлар, дейилади мақолада, ХХР социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан биргаликда тинчлик учун, империализмга қарши курашган эди. Бироқ, кейинчалик маочилар ўз курашининг машаққатли даврларида, ўзининг дастлабки беш йиллиги йилларида ХХРга мадад бериб турган мамлакатлар билан иттифоқни хиёнаткорлик билан буздилар. Совет Иттифоқи ҳамиша Хитой халқининг тарафида қатъият билан ҳаракат қилди, япон оккупациячиларига ва чанкайшийчиларга қарши курашда унга ёрдам ва мадад берди, ХХРга сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан кўмаклашди. Пекинлик раҳбарлар империализмга қарши фронт сафларига хиёнат қилганларидан кейин ҳам СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар Хитой халқига нисбатан ўзларининг интернационал туйғуларига содиқ бўлиб қолдилар.

Бирмунча кейинроқ айни Совет Иттифоқи ХХРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги ўз қонуний ўрнини олишида ҳал қилувчи роль ўйнади.

Совет вакиллари ўз мамлакатининг Совет ва Хитой халқлари ўртасидаги дўстлик анъаналарини давом эттириш ва ривожлантиришга, иккала мамлакатнинг манфаатлари йўлидаги ҳамкорликни ривожлантиришга интилаётганлигини неча марталаб ва турли вазиятларда изҳор этдилар, деб таъкидлайди «Руде право» газетаси. КПСС XXIV ва XXV съездларининг қарорлари ана шундан далолат беради. Аммо Хитой раҳбарлари Совет Иттифоқининг холис ният билан қилган ҳамма ташаббусларини ё рад этмоқдалар ёки жавобсиз қолдирмоқдалар.

СССР билан Хитой ўртасидаги муносабатлар Хитой раҳбарларининг айби билан жуда ёмонлашганлигига қарамай, Совет Иттифоқи давлатлараро муносабатларни нормаллаштириш соҳасидаги куч-ғайратларини тўхтатмаяпти. СССР Олий Совети Президиумининг Умумхитой халқ вакиллари мажлиси доимий комитетига қилган мурожаати яқиндагина қўйилган қадамларнинг бири бўлди. Бу мурожаатномада Совет Иттифоқининг Хитой билан муносабатларни тинч-тотув яшаш принциплари асосида нормаллаштиришга астойдил интилаётганлиги изҳор этилган.

Хитой раҳбарлари Совет Иттифоқининг ана шу ташаббусига ҳақоратомуз руҳда жавоб берди ва ўтмишда кўп марталаб бўлганидек барча совет таклифларини рад қилди, деб таъкидлайди газета.

СССРнинг Хитой билан нормал давлатлараро муносабат ўрнатишга қаратилган принципиал ва ўзгармас сиёсатини Чехословакия халқи тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда, бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари, халқлар ўртасида тинчлик манфаатларини азиз билиб қадрловчи барча кишилар тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар, дейилади мақоланинг пировардида.

(ТАСС).

ЭРОНДА ҒАЛАЁНЛАР

ТЕҲРОН, 31 март. (ТАСС). Кейинги кунларда Эроннинг кўпгина шаҳарларида, жумладан, Теҳрон, Зоҳидон, Язд, Машҳад, Исфаҳон, Казвинда ва бошқа шаҳарларда ҳукуматга қарши намойишлар ва чиқишлар юз берди.

Парс агентлигининг хабар беришича, шу шаҳарларда номаълум кишиларнинг тўдалари банк бўлимларига, «Растахиз» партиясининг ваколатхоналарига, бошқа жамоат ва давлат муассасаларига ҳужум қилганлар. Казвинда қуролланган икки киши автомашиналардан ҳукуматга қарши варақалар ташлаган. Полиция билан бўлган отишмада улардан бири ўлдирилган. Яздда полиция билан тўқнашишда икки киши ҳалок бўлган ва 7 киши жароҳатланган.

Намойишларни тарқатиш чоғида уларнинг кўпгина қатнашчилари қамоққа олинган.

УНИ ИЛЬИЧ ЎҚИГАН...

М. С. ШАГИНЯН ТАВАЛЛУДИНИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА

Башарият доҳийси В. И. Ленин адабиётни умумпартиявий ишнинг ажралмас бир бўлаги деб биларди. Шу боис у Октябрь инқилоби ғалабасининг биринчи кунлариданоқ ёш совет адабиётининг истиқболи ҳақида ўйлади, унга ғамхўрлик қилди. Ёзувчи талантини эл бойлиги сифатида қадрлаган Владимир Ильич ўша ташвишли кунларда ҳам чинакам истеъдод эгаларига раҳнамолик қилди, улар ижодига тўғри баҳо берди. У партия ва давлат ишлари билан ниҳоятда банд бўлишига қарамай ёш ёзувчи Мариэтта Шагиняннинг «Ўзгаришлар» номли романини ўқиб чиқди. Гражданлар уруши хусусида ҳикоя қилувчи бу роман Ильичга ғоят манзур бўлди ва у мазкур китоб муаллифини ёрқин келажак кутажагини айтди.

Улуғ инсоннинг башорати ҳам улуғ бўлади. Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мариэтта Сергеевна Шагинян бугунги кунда улкан совет адабиётининг улкан намояндасидир. Шоира ва романнавис, драматург ва таржимон, публицист ва файласуф, тарихчи ва адабиётшунос сифатида элга хизмат қилган туганмас истеъдод ва ирода эгаси М. Шагинян бугунги баҳор ойёмида 90 ёшга тўлди. Ана шу сермазмун умрнинг 75 йили тинимсиз ижодий изланишга бағишланди.

...«Черноморское побережье» газетасининг 1903 йил 27 июль сонида «Геленжик тароналари» сарлавҳали шеърий фельетон босилди. Анча шов-шувларга сабаб бўлган бу фельетоннинг муаллифи москвалик арман врачнинг қизи Мариэтта Шагинян эди. Кейинча бу имзо «Ремесленний голос» ва «Трудовая жизнь» газеталарида ҳам тез-тез пайдо бўлди: Ёш қаламкаш ҳаёт қийинчиликлари ҳақида фельетон ва ҳикоялар ёзиб, ўзича зулмга қарши курашарди. Бироқ у ҳали чинакам революцион кураш йўлини билмас эди. Шу сабабли унинг илк шеърий китоблари — «Биринчи учрашувлар» (1909 йил), «Ореталия» (1913 йил) ва бошқаларда инқилобий жўшқинлик мотивлари сезилмасди.

Бутун башариятни уйқудан уйғотган «Аврора» бонги М. Шагинянни дунёга ўзгача нигоҳ солишга ундади ва у ҳаёт ҳақиқатини тушунди. «Маданият арбоблари, сизлар ким билан?» деган ўтли нидога «Мен революция томонидаман» деб мардона жавоб берди. 1918-1923 йилларда у «Ўз тақдири» деган романни ёзиб, буржуа бадиий зиёлиларининг инқирозини кўрсатди, пролетар маданиятининг истиқболи ҳақида фикр сурди. Дон дарёси бўйларидаги воқеалар ҳақида ҳикоя қилувчи «Ўзгаришлар» романи адиба 20-йиллар ижодининг гултожи бўлди.

Халқимизнинг социализм ғалабаси учун олиб борган кураши М. Шагиняннинг «Гидроцентраль» (1930-1931 йиллар) романида ўз аксини топган. Романнинг бош мавзуи — озод меҳнат бахти Арманистонда қурилаётган ГЭС иштирокчилари Маржона, Фокин, Арно Арэвьян, Ануш Малхазян образлари орқали баён этилди. Бу асар совет адабиётида ишчилар синфи тўғрисида ҳикоя қилувчи дастлабки романлардан бири эди

Адабиёт ихлосмандлари ёзувчининг «Месс-Менд» романини бош кўтараётган фашизмга қаратилган илк зарба деб билдилар. «Сариқ вабо» — фашизмга қарши кураш мавзуи Улуғ Ватан уруши йилларида М. Шагинян ижодининг асосий темаси бўлди. У «Правда» газетасининг мухбири сифатида ишлаб, фронт ортида ўзларининг қаҳрамонона меҳнатлари билан ғалаба кунини яқинлаштираётган совет кишилари ҳақида кўплаб очерклар ёзди. Адибанинг «Урал мудофаада» очерклар тўплами шу давр публицистикасининг нодир асари бўлди.

Фашизмни тор-мор келтирган совет халқининг бунёдкорлик меҳнати ҳақида «Беш йиллик йўлларида», «Совет Арманистони бўйлаб саёҳат» сингари ўнлаб ҳужжатли китобларни яратди. Тарас Шевченко, Гёте ва Низомий ҳақидаги илмий-тадқиқот ишлари филология фанлари доктори М. Шагиняннинг олимлик довруғини элга таратди.

Ёзувчи 50-йилларнинг охиридан бугунги кунгача қутлуғ мавзу — Ильич ҳақида, Ульяновлар оиласи ҳақида ёзмоқда. Адиба Лениннномаси «Ульяновлар оиласи», «Биринчи Бутунроссия», «Лениндан тўрт сабоқ» каби роман-хроникалардан тузилган тетралогияни ташкил этади. Узоқ олиб борилган илмий ва ижодий изланишлар маҳсули бўлган бу китобларнинг ҳар бир сатрида адибанинг Ильичга бўлган чексиз муҳаббати ўз аксини топган.

М. Шагинян умр дафтарининг ҳар бир саҳифасини мардлик саҳифаси деса бўлади. У узоқ йиллардан бери эшитиш бахтидан маҳрум бўлган. Энди эса қарилик адибанинг зийрак кўзларига тўр ташлаяпти. Аммо, у руҳан тетик ва қалбан бардам. Шу боисдан ҳам Мариэтта Сергеевна ёшларга хос ғайрат-шижоат билан «Инсон ва давр» китоби устида иш олиб бормоқда.

Абдужалил ХАЛИЛОВ,
Тошкент Олий партия мактабининг тингловчиси.

ВИЖДОН ЎҒРИСИ

Фельетон

Олтмишинчи йилларнинг бошлари эди. У қамоқдан қайтди. Қайтди-ю, ўй ўйлашдан бўшамай қолди. Нима қилмоқ керак? Энди ҳаёти қандай кечади? Зое кетган умр ўрнини нима билан тўлдириши мумкин? Қарилик нафақасига ҳаракат қилса бўлармикин?...

Кунларнинг бирида унинг хаёлига лоп этиб антиқа бир фикр келиб қолди. «Э, хомкалла, — деди у ўзига-ўзи, — шунча ўқиб уқмабсан, шунча кўриб кўрмабсан-да... Ўтмишни яхши биласан, сурожли, тўс-тўполон йиллардан бинойидек бохабарсан. Савлат борми, бор. Важоҳат борми, бор. Таржимаи ҳолингни ўша йилларга мослаб қотириб ташла. Ясама ҳужжатлар тўғрила. Ким сўраб ,суриштириб ўтирибди. Қарабсанки, кимсан фалончи...

Таржимаи ҳол ёзиб бўлинди. Қойил! У кўкрагини керди, қоматини ростлади, енгил нафас олди. Ўзини чиндан ҳам қаҳрамон ҳис эта бошлади. Ўйидаги уйдирмалар натижасида унинг ҳаёти тахминан қуйидагича манзара кашф этди.

«...У 1906 йилда Гандумтош қишлоғида ҳунарманд оиласида туғилди. Отадан барвақт етим қолди. Болалар уйида тарбияланди. 1926 йилда Фарғона шаҳрида ўқитувчилар тайёрлаш курсини тамомлади. Комсомол сафида бўлди. 1932 йилдан бошлаб масъул ишларда хизмат қилди. Партия ва комсомол ячейкаларини тузишда, қишлоқ ва район Советларини ташкил этишда актив иштирок этди.

Давр қийинчиликларига қарамай ўқишни давом эттирди. 1937 йилда Тошкент юридик институтини муваффақиятли тугаллади. Самарқанд округида ер ислоҳоти комиссияси раиси, хотин-қизларни озодликка чиқариш комиссиясининг аъзоси бўлди. Қишлоқ Советларига сайлов ўтказишда, қулоқларни тугатиш, бой ва руҳонийларга қарши курашда фаол қатнашди. «Камбағаллар уюшмаси»нинг кўзга кўринарли раҳбари эди.

Қалай? Зўрми? Зўр!...

У ўзининг дилшикаста «ижодий» таржимаи ҳолини бағрига босди. «Хўп содда одамман-да. — деди у ўз ишидан завқланиб кетиб, — шундай ажойиб ишларни қилиб қўйиб, бир чеккада мунғайиб юрсам адолатданми бу?!»

Ниҳоят у йўлга тушди. Нотариал идораларининг эшиклари очилиб ёпилаверди, социал таъминот бўлимларидаги ходимларни ёқа ушлаттирди, район ижроия комитетидагиларнинг қулоғини қоқиб қўлига берди.

...1962 йил май ойининг бошлари эди. Уни район социал таъминот бўлимига чақиришди. Титроқ қўллари билан нафақа китобчасини олар экан, кўзларига ишонмас эди. Ўнгими, тушими, 73 сўм 23 тийин қарилик пенсияси белгилашибди...

Улуғсифат «амаки» яна идораларга қатнай бошлади, норозилик билдирди, кўзларига ёш олди. «Қандай қилиб мендай хизмат кўрсатган одамга оддий нафақа белгилаш мумкин?» деди ёш тўкиб. Ишини қайта кўриб чиқишга ваъда беришди. Кўриб ҳам чиқишди. Тез орада у шахсий пенсионер ҳам бўлиб олди.

Бу пайтда у атрофдаги кишиларнинг ҳам жонига тегиб улгурган эди. Алҳол улар шикоят хати ёзишга мажбур бўлишди. «Биз Ибодулло Раҳимов билан бир неча йилдан буён қўшнимиз. Авваллари уни бамаъни, ҳурматли одам деб ўйлардик. Кейин билсак, у ғирт ёлғончи экан. Энди уни биз «Калон каззоб» яъни «Катта ёлғончи» деб атайдиган бўлдик. У турли баландпарвоз гапларни айтиб, бизларни лақиллатиб юрганлиги маълум бўлди».

Мазкур хат эътиборни жалб этди. Текширувлар натижасида қуйидагилар аниқланди: Унинг «таржимаи ҳоли»да фақат исм-фамилияси, туғилган йили, жойи ва баъзи ишхоналарнинггина номлари тўғри кўрсатилган. Келинг, у тўқиган ёлғонларнинг замирига бир назар ташлаб кўрайлик:

У қалбаки таржимаи ҳолида Сурхондарё область прокурорининг ёрдамчиси бўлганман деб ёзган эди... Бекор гап!.. У ҳеч қачон бундай лавозимнинг яқинига ҳам йўлаган эмас. Аммо, бир оз муддат Денов район прокурори вазифасини ижро этувчи бўлиб ишлаган, холос.

Ўша пайтларда Денов ёғмой заводидан анча-мунча мол йўқолганлигини прокуратурага маълум қилишди. Жиноятчилар қўлга олинди. Уларнинг бошлиғи Болдирев деган кимса эди. Тергов бошланди. Бошланди-ю, бироқ, ҳадеганда тугайвермади.

Шу орада И. Раҳимов Болдиревларнинг уйига танда қўйиб қолди. Бир сафар келганда у Болдиревнинг хотини М. А.га шундай деди:

— Менинг айтганимга кўнсанг, ҳамма иш жойида бўлади.

— Нима демоқчисиз.

— Тушунадиган аёлсиз. Агар жазманликка қабул қилсангиз...

Аёлнинг тепа сочи тикка бўлиб кетди. Жони халқумига келди. Бироқ эрини ўйлаб ўзини босди.

— Кечирасиз, мен касалманд аёлман, — деди у ниҳоят.

— Йўқса синглинг билан гаплашиб бер.

— Инсоф борми сизда, ахир у бола-ку, ҳали...

— Демак, тил топиша олмадик.

— Йўқ, йўқ, ундай деманг, бошқа маслаҳат беринг, ёрдам қилинг?

— Майли, инсонга савоб ҳам керак. Тўрт минг чўзасан.

— Тўрт минг?..

— Ҳа, бир тийин кам бўлса ўзингдан ўпкала...

Орадан бир-икки ҳафта ўтди. Тўрт минг сўмни тўплаш осон бўлмади. Аёл уйини, тикув машинасини, рўзғор буюмларини сотди. Пулни эса «хомийси»нинг ҳаром кафтига тутқазди.

И. Раҳимов хизмат қилар экан, туну-кун ўз манфаатини ўйлади, номуносиб ишларга муккасидан кетди. Ўз «фаолияти» даврида прокуратурага тушган жиноят ҳиди анқиб турган 33 та шикоятни ғаладонга «тузлаб» қўйди. Устига-устак қотилликка оид бир ишни қонунсиз равишда ҳас-пўшлади. Қотилларни қамоқдан чиқариб юборди.

У чучварани хом санаган экан. Қилмишларининг хашаги очилиб қолди. Кирдикорлари фош бўлди. Сурхондарё область судининг сайёр сессияси уни жавобгар деб топди ва етти йил қамоқ жазосига ҳукм қилди. Унинг ҳамма шахсий мулклари давлат фойдасига мусодара этилди.

Йиллар ўтди, у муддатни ўтаб қайтди. Бироқ ўтмиш ҳаётидан хулоса чиқармади. Ўрта мактабга жойлашиб олган қаллоб кунларнинг бирида яна ўта мудҳиш бир ишга қўл урди. Ўз фарзандининг дугонаси Ш. Р. исмли қизчани уйига алдаб олиб кирди ва...

Яна ҳибс, яна суд. Яна 15 йил қамоқ жазоси. И. Раҳимов совет қонунларининг шарофати билан бир неча йил аввал қамоқдан бўшатилди. Энди у Тошкент областининг Орджоникидзе районида яшай бошлади. Аммо кўп ўтмай яна бузуқликни давом эттирди. Балоғатга етмаган болалар ва қизчаларни тузоғига илинтирмоқчи бўлди. Унинг бу нопок ниятлари чиппакка чиқди. Яна икки йилга қамалди.

...Кўрясизми, унинг салкам йигирма йил умри хазон бўлди. Аммо у ана шу йилларни ҳам ном-нишонсиз қолдиргиси келмади. Кўлбола ҳужжатлар ясаб, ўзини «салкам қаҳрамон» қилиб кўрсатмоқчи бўлди. И. Раҳимовнинг пенсияси тўғрисидаги иши синчиклаб ўрганилганда, кўпгина ҳужжатлар мутлақо қалбаки эканлиги аниқланди.

1968 йилда у Чилонзор районининг 19-кварталига кўчиб ўтди. Кўчиб ўтди-ю, биринчи кундан бошлаб эски найрангларини ишга сола бошлади. Бу гал у ўзини диний ақидаларнинг тарафдори қилиб танитди. Тез орада мулла бўлиб олди.

Қизиғи шундаки, Ибодулло «универсал домла». Ислом дини ва христиан дини издиҳомларида роҳиблик ридосини кийиб, баб-баравар қатнашаверади. Бир маҳал қарасангиз у «қори», бир маҳал қарасангиз у «поп». Унинг хотини Ольга Петровна ҳам эридан қолишмайди. Гоҳ у «отин ойи», гоҳ «попадья».

И. Раҳимов ўтакетган хотинбоз, оталик меҳридан жуда ҳам узоқ одам экан. У бир неча бор хотин олиб, хотин қўйган, бир неча болаларини тириклайин етим қолдирган. Оила ташвишларидан қочиб, умр бўйи аллақаёқларда санқиб юрган. Ундан «фарзандингиз борми?» деб сўрасангиз кўзини лўқ қилиб, дарров каззоблик йўлига ўтади-да: «Йўқ, отам, шу томондан бир оз қисилганмиз» — дейди. Қани энди шу аснода вояга етган болалари қаршисида пайдо бўлиб қолса-ю, «бизларчи» деб унинг кепатасига яхшилаб туфурса...

...Ҳурматли газетхонлар, айрим мулоҳазаларга кўра, биз И. Раҳимовнинг ҳақиқий исми-фамилиясини айтмадик. Аммо, Чилонзор районидаги 18, 19-кварталларнинг, Хирмонтепа, Қаъни, Яккатут, Бувнор, Мевазор, Тутзор, Чархновза, Яккасарой, Чўпонота маҳаллаларининг аҳолиси ва баъзи ташкилотлар гап ким ҳақида кетаётганлигини жуда яхши биладилар.

Мамлакатимиз сахий, давлатимиз мурувватли. Совет кишиларининг фаровонлиги, маиший турмуш даражаси йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳасида «Ўзбекистон гражданларининг виждон эркинлиги, яъни ҳар қандай динга эътиқод қилиш ёки биронта динга ҳам эътиқод қилмаслиги, диний маросимларни бажариш ёки атеистик пропаганда олиб бориш ҳуқуқи гарантияланади», — деб таъкидланган. Бироқ, баъзи лўттибозлар динни никоб қилиб олиб, соддадил одамларни тўғри йўлдан чалғитишга ҳаракат қиладилар.

Бизнинг ривожланган социалистик жамиятимиз бу меҳнаткаш ватанпарварлар ва интернационалистларнинг олий ташкилий, ғоявий ва онгли жамиятидир. Ана шундай ажойиб жамиятимизда И. Раҳимов каби шумғияларга, виждон ўғриларига ўрин бўлмаслиги керак!..

Х. ВАЛИЗОДА,
У. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

САМАРҚАНД. Шаҳардаги бадиий ҳаваскорлик коллективлари сафи яна бир ёш ансамбль ҳисобига кўпайди. Иккинчи маданият уйи қошида «Сўғдиёна» номи билан аталган коллектив ўз фаолиятини бошлади. Унинг составида элликдан ортиқ йигит ва қизлар бор. Улар турли касб эгаларидир. Ансамблнинг дастлабки концертлари томошабинларда яхши таассурот қолдирди. «Сўғдиёна» айни кунларда қардош халқлар куй ва қўшиқларидан, рақсларидан тузилган янги программа тайёрламоқда. Суратда: ансамбль қатнашчилари.

Р. Ғафуров фотоси. (ЎзТАГ).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

СОВЕТ БОКСЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Ўтган куни Олмаотада оғир вазнли совет боксчилари билан Америка боксчилари ўртасида ўртоқлик учрашуви бўлиб ўтди. Маҳаллий спорт саройида ўтказилган бу учрашувда Совет боксчилари АҚШ терма командасини 8:2 ҳисобида енгдилар.

СССР ва АҚШ боксчиларининг учрашув тарихи аслида 1975 йилдан бошланган. Бундан илгариги уч учрашув Америка қитъасида ўтказилди. Бу учрашувларнинг ҳаммаси совет спортчилари фойдасига ҳал бўлди. Тўртинчи учрашувда ҳам бизнинг спортчиларимиз ғалаба қозонишди. Сўнгги, ўтган куни оғир вазнли СССР ва АҚШ боксчиларининг олишуви қуйидагича бўлди: каунаслик Николай Ерофеев Вильям Хосени иккинчи раунддаёқ тўла устунлик билан ютди, харьковлик боксчи Александр Лукстин эса Брус Блаер устидан очколар бўйича ғалаба қозонди. Целиноградлик Роман Каспер Стивен Филакни (иккинчи раундда тўла устунлик билан), ухталик Владимир Бурцев Томми Хилни (очколар бўйича), москвалик боксчилар Виктор Трещенко Рокки Милтонни (учинчи раундда тўла устунлик билан), Михаил Субботин Клинтон Кокринни (учинчи раундда тўла устунлик билан) мағлуб қилдилар. Москвалик боксчилардан Игорь Висоцкий Митчел Гриннн ва Евгений Горстков Жеймс Кларкни очколар бўйича ютдилар.

Америка командасидан Чарльз Хингельтон Европанинг икки марта чемпиони, ярим оғир вазнли Анатолий Климанов устидан, Калвин Андерссон эса Сергей Дёмин устидан очколар бўйича устун келдилар.

Боксчиларнинг бу ўртоқлик учрашуви жаҳон чемпионати олдидан кучларни синаб кўришда муҳим босқич бўлди.

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК

ЧЕКИШГА ҚАРШИ ДОРИ

Мамлакатимизда инсон саломатлигини муҳофаза этиш мақсадида кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ўтмиш сарқити — кашандаликка қарши бизда «Табекс», «Лобелин» каби дорилар қўлланиб келинарди. Янада самаралироқ дори-дармон ишлаб чиқариш борасидаги изланишлар натижасида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биоорганика институтида янги дори—анабазин гидрохлорид яратилди. Иттифоқимиздаги кўпгина клиникаларда синовдан ўтказилган бу дори никотинизмга қарши энг яхши воситалардан деб топилди. «Табекс»га нисбатан бунинг таъсири анча кучли. Анабазин гидрохлориднинг организм учун фойдали томонларидан яна бири шуки, у бош мия фаолиятини яхшилайди.

Ҳозирги пайтда анабазин гидрохлорид медицинада кенг кўламда қўлланиш учун тавсия этилган. СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги томонидан тасдиқланган ва саноатда кўплаб ишлаб чиқарилаётган бу дорини чекишни ташлашга астойдил аҳд қилган кашандалар республикамизнинг дорихоналаридан топишлари мумкин.

Ҳ. ИЛЁСОВА,
химия фанлари кандидати.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

«КОМПРЕССОР» ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ
138-ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1978—79 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: токарь, фрезерчи, газ-электр пайвандчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, автомобиллар ремонти бўйича слесарь, йиғувчи-слесарь, хрусталь ва шиша буюмларга сайқал берувчи

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1-3 ЙИЛ (ёши ва танлаган мутахассислигига боғлиқ).

МАШҒУЛОТЛАР — 1 сентябрда бошланади.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ТОШКЕНТЛИК ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини битириб чиққанлар ўрганган ихтисоси бўйича аттестат ва ўрта маълумот тўғрисида аттестат оладилар.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош, ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 33 проценти билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Уста Ширин кўчаси, 98-уй (14, 43, 56-автобуслар, 7, 10-троллейбусларнинг «Қизил партизан» бекати). Телефонлар: 48-27-57, 48-96-84.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/IV да Борис Годунов (12.00 да, билетлар сотилган), Жизель (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/IV да Ғариблар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/IV да Сув келтирган азиз, 3/IV да Олифта.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/IV да Ҳаммомга бало борми?

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — Қасоскор (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Қасоскор — «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (11.15, 13.30, 16, 18.30, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ўн икки стул — «ИСКРА» (19.30).

Тиль ҳақида афсона — «ПИОНЕР» (14, 17, 20.00).

Севмоқ ва яшамоқ даври — «МИР» (жуфт соатларда).

Тақдир — «ТИНЧЛИК» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ҲИСОБЛАШ МАРКАЗЛИ КИБЕРНЕТИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудирлари: операция системалари, иқтисодий анализ ва фанни бошқариш.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри-125, Файзулла Хўжаев кўчаси, 34-уй.

●

ЎЗБЕКИСТОН ТЕРИ-ТАНОСИЛ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

сифилидологик бўлим кичик илмий ходими;

моховларни даволайдиган филиалнинг кичик илмий ходими;

клиник ординатурага дерматотаносил ихтисоси бўйича.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700015, Тошкент шаҳри-15, Кафанов кўчаси, 104-уй.

Тошкент Тўқимачилик ва енгил саноат институти ректорати ва жамоат ташкилотлари маъмурий хўжалик ишлари бўйича институт проректори Ў. М. Мавлоновага онаси

Қумри
РАҲМОНБЕРДИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

2 АПРЕЛЬ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 9.55 — «Музикали киоск». 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.00 — «Қариликни билмайдиган ёшлик» (бадиий фильм. 1-қисм). 13.10 — Концерт. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — «Чол» (фильм-спектакль). — 17.00 «Халқаро панорама». 17.30 — «Бугун — геологлар куни». 17.45 — Концерт. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 «Киносаёҳатчилар клуби». 19.55 — «Ленин комсомолининг 60 йиллигига». «Улар биринчилардан эди» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Сатира ва юмор альманахи». 23.15 — «Москоу Ньюс» газетаси совринн учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Фильм-концерт. 10.25 — «Бепоён Ватаним менинг». 10.45 —«Чақмоқ кўтарган чавандоз» (бадиий фильм). 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Кинокўрсатув. 13.30 — Ота-оналар учун консультация. 14.00 — Концерт. 14.50 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 15.30 — Реклама. 17.15 — Ўқувчиларнинг «Санъат байрами» республика конкурсининг ёпилиши. 18.45 — Бугун — геологлар куни. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Телеминиатюралар. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — «Ўзбекистон музика санъати намояндалари». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Зирапча» (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

3 АПРЕЛЬ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 10.35 — «Энди бошқа қилмайман» (бадиий фильм). 11.45 — «Мўъжизасиз — мўъжизалар». 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.55 — «Спорт класси». 16.40 — «Москва комсомолининг ишлари». 17.15 — Фильм-концерт. 17.45 —«Учинчи йил — зарбдор йил». 18.30 — Янгиликлар. 18.45— Фильм-спектакль. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 23.25 — Ҳужжатли фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Табиатшунослик. 10.50 — Ҳужжатли фильмлар. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 11.50 — «У ҳақиқий карнайчи эди» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильмлар. 18.25 — «Старшеклассник». 18.45 — «Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильмлар. 19.40 — Фильм-концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ёш ижрочилар» 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Янги қаҳрамонлар ҳақида ҳикоялар». 22.15 — «Пўлат қандай тобланди» (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Кругозор». 19.30— Фильм-концерт. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильмлар. 21.20 — Ўқув кўрсатуви.

Радио

2 АПРЕЛЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.15 — «Табассум». 10.30 —Геологларнинг талабларига биноан концерт. 11.15 — «С добрим утром». 12.10 — «Узбекистан индустриальный». 13.30 — Геологларнинг талабларига мувофиқ концерт. 14.00 — Сабзавоткорларнинг қизғин дамлари. 15.00 — «Мактаб ва ҳаёт». 15.15 — Дам олиш киноафишаси. 15.40 —Театр микрофон олдида. 18.00 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 18.30 — Енгил куйлар. 19.00 — Концерт. 19.20 — «Ёшлик». 20.25 — Туямўйин гидроузели қурувчилари учун концерт. 21.00 — Янги музикали ёзувлар. 22.00 — «Табассум» (такрорий). 23.00 — Фурқат лирикаси.

3 АПРЕЛЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Яхши кайфият». 9.15 — «Совет турмуш тарзи». 9.30 — Ўзбек композиторларининг қўшиқлари. 11.15 — «Фан ва ишлаб чиқариш». 11.30 — Концерт. 12.00 — «Узбекистан индустриальный». 13.30 — «Қувноқ тароналар». 14.00 — «Мўл ҳосил усталари ҳақида ҳикоялар». 16.10 — Ўзбекистоннинг музикали панорамаси. 18.30 — «Иқтисодий билимлар радиоуниверситети». 19.00 — Москва. «Инсон ва қонун». 19.20 — Бир қўшиқ тарихи. «Чўли ироқ». 20.25 — Осетин халқ куйлари. 21.00 — Концерт. 22.00 — «Ленин даҳоси билан» (кантата). 22.30 — Шу ҳафтанинг энг муҳим сиёсий воқеалари. 22.40 — Н. Сафаров. «Алвасти кўприк» (романдан боб. 1-эшиттириш). 23.20 — Радиотингловчилар тузган программа асосида концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-03; секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-36; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Справка олиш учун — 33-02-92.

Р. 07548. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 76.